

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ÇAĞDAŞ TÜRK MÜZİĞİ PİYANO ESERLERİNE HAZIRLIK AMACIYLA
YAZILAN ETÜTLERİN ÖĞRENCİLERİN ESERLERİ ÇALMA
DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Ahmet Suat KARAHAN

Ankara- 2008

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ÇAĞDAŞ TÜRK MÜZİĞİ PİYANO ESERLERİNE HAZIRLIK AMACIYLA
YAZILAN ETÜTLERİN ÖĞRENCİLERİN ESERLERİ ÇALMA DÜZEYLERİNE
ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Ahmet Suat KARAHAN

Tez Danışmanı
Prof. Gül ÇİMEN

Ankara- 2008

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Ahmet Suat KARAHAN'ın "Çağdaş Türk Müziği Pişano eserlerine hazırlık amacıyla yazılan etütlerin öğrencilerin eserleri çalma aşamalarına etkisinin belirlenmesi" başlıklı tezi 13.06.2008 tarihinde, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında **DOKTORA** tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Başkan) Prof. Gül GİMEN

Gül Gimen
.....

Üye Prof. Dr. Ali UGAN

Ali Ugan
.....

Üye Prof. Neuhiz ERCAN

Neuhiz Ercan
.....

Üye Prof. Dr. O. Türev BERKİ

O. Türev Berk
.....

Üye Yrd. Doc. Dr. Melek GAKMAK

Melek Gakmak
.....

ÖNSÖZ

Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerine hazırlayıcı etüt yazma yöntemi oluşturmak ve bu yöntemle yazılan etütlerin öğrencilerin eserleri çalma aşamalarına (çözümlemeli ön çalma, çalışma, son çalma) etkilerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma Haziran 2008’de tamamlanmıştır.

Araştırmanın her aşamasında yapıcı ve yönlendirici önerilerde bulunan, bilgi ve görüşlerini benimle paylaşan ve desteklerini her zaman yanımda hissettiğim değerli hocam ve danışmanım Prof. Gül ÇİMEN’e, tez izleme kurulunda yer alan ve sabırla yardımlarını esirgemeyen hocalarım Prof. Dr. Ali UÇAN ve Yrd. Doç. Dr. Melek ÇAKMAK’a, tezin ön çalışma ve ileriki aşamalarında fikirleriyle destek veren ve düzeltmeleriyle yönlendiren değerli hocam Prof. Dr. O. Türev BERKİ’ye ve Yrd. Doç. Dr. Can KARAHAN’a ve Prof. Dr. Cihat CAN’a, Prof. Nevhiz ERCAN’a, Doç. Dr. Ali KÜÇÜK’e, Doç. Dr. Belir TECİMERKASAP’a, Öğrt. Gör. Şehnaz ERTEM’e, sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca çalışmanın istatistiksel uygulama ve çözümlerinde fikir ve yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Necati CEMALOĞLU’na ve değerli arkadaşım Yrd. Doç. Dr. Feyzan GÖHER’e, Yrd. Dr. Yavuz ÇELİK’e, elde edilen görüntülerin çözümlenmesi ve puanlanmasında beraber çalıştığım ve araştırmanın tüm aşamalarında katkıda bulunan değerli arkadaşlarım Arş. Gör. Ferit BULUT’a, Arş. Gör. Ersan ÇİFTÇİ’ye ve çalışmanın deney grubu ile kontrol grubunu oluşturan değerli öğrencilere teşekkürü bir borç bilirim. Son olarak çalışma boyunca fikirleri ve sabırlarıyla bana destek veren aileme teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Çağdaş Türk Müziği Pişano Eserlerine Hazırlık Amacıyla Yazılan Etütlerin
Öğrencilerin Eserleri Çalma Aşamalarına Etkisinin Belirlenmesi

Ahmet Suat KARAHAN

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Prof. Gül ÇİMEN

Haziran – 2008

Araştırmanın amacı, Çağdaş Türk Müziği pişano eserlerine hazırlayıcı etüt yazmaya yöntemi oluşturmak ve bu yönteme dayalı olarak yazılan etütlerin öğrencilerin eserleri çalma aşamalarındaki (çözümlemeli ön çalma, çalışma, son çalma) performanslarına etkilerini belirlemektir. Belirtilen amaçlar doğrultusunda araştırmada deneysel model kullanılmıştır. Çalışmanın deneysel evresinde ise kontrollü Son-test model kullanılmıştır.

Araştırmaya ulusal ve uluslararası literatür taramasıyla başlanmış, daha sonra Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalının pişano öğretimi sürecinde en çok kullanılan Çağdaş Türk müziği eserlerinin belirlenmesine yönelik olarak birinci anket uygulaması yapılmıştır. İkinci anket uygulamasında birinci anket uygulamasıyla belirlenen eserlerin içerisinde öğrencilerin en çok sorun yaşadıkları eserler belirlenmiştir.

Daha sonra belirlenen üç eserin yapısal çözümlemesi yapılmıştır. Bu çözümlemede eserlerin ezgi kalıpları, makamları, tartım kalıpları, ölçüleri, akor kalıpları, çalma teknikleri, ses alanları ve nüans düzeyleri saptanmıştır. Çözümlemeden elde edilen bilgilere dayalı olarak eserlere hazırlık etüdü yazmaya yönelik yöntem oluşturulmuştur. Oluşturulan yönteme dayalı olarak belirlenen üç esere hazırlık etütleri yazılmıştır.

Araştırmanın deneysel evresinde önce piyano çalma becerisi açısından birbirine denk deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Sonra deney grubuyla üç gün süreyle her gün 20'şer dakika hazırlık etüdü çalışılmıştır (işlem). Daha sonra deney ve kontrol gruplarının eseri deşifre, çalışma ve çalma aşamalarındaki performansları kamerayla kaydedilmiştir (test). Performans kamera kayıtları üç uzman eğitimciyle izlenerek değerlendirme verileri elde edilmiştir.

Araştırmada cevap aranan problem ve alt problemlere yönelik olarak toplanan verilerin çözümlenmesinde SPSS 13.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Araştırmaya ilişkin verilerin çözümlenmesinde karşılaştırılacak gruplardaki kişi sayıları parametrik testlerin gerektirdiği sayıda olmadığı için nonparametrik test kullanılmıştır.

Araştırmanın sonunda esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden, eserin deşifre, çalışma ve çalma aşamalarındaki performansları açısından daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

ABSTRACT

Determination of the Effects of the Etudes Written for the Purpose of Preparation for Contemporary Turkish Piano Pieces on Students' Performance Stages

Ahmet Suat KARAHAN

Department of Music Teacher, Training of Fine Arts

Prof. Gül ÇİMEN

June – 2008

The present study is intended to determine methods towards writing preparatory etudes for the piano works of Modern Turkish Music, and to find out the effects of these etudes on students' performance stages (pre-performing with analysis, practicing and performance). An experimental model was used in the study. In the experimental stage, the controlled last-test model was used.

The study starts with a review of national and international literature in the field. Next, the first questionnaire was administered to determine the most popular pieces used in piano training at Music Education Department of Gazi University. The second questionnaire was administered to determine the pieces at which the students had most technical difficulty.

Next, three works reported having most technical difficulties were analyzed. In this analysis, melodic patterns, musical modes, rhythmic patterns, meters, chordal patterns, playing techniques, sound registers and musical nuances used were determined. Based on the information gathered from the analyses, the principles of writing a preparatory etude for the selected pieces was determined. Finally, preparatory etudes were written for these three works based on these principles.

In the experimental stage, the experiment and the control groups consisting of the students with the same technical level were formed. Then the experiment group studied the preparatory etude for 20 minutes a day for 3 days. Next, experiment and control groups' performances at deciphering, practicing and performing were recorded through a video camera. Performance recordings were watched and evaluated by three specialized pedagogues.

For the analysis of the data collected for the problems and the sub-problems that the study is intended to solve, SPSS 13.0 package program (The Statistical Packet for The Social Sciences) has been used. For statistical significance, $p < 0,05$ significance level has been selected. Nonparametric test has been preferred because the number of the members of the groups due to be compared in the analysis of the data concerning the study is not as high as required by the parametric tests.

It has been concluded in the study that the experiment group students who have been trained with and who have studied the preparatory papers for the work have higher and better performance levels in deciphering, working and playing the work than the control group students.

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 Grupların performansa dayalı oluşturulması aşamasının deseni.	12
Tablo 2 Deneyisel Desen.	13
Tablo 3 Deney Grubu ile Kontrol Grubunun Denklik Durumları.....	14
Tablo 4 Eserlerin Ölçü Anahtarlarını Hazırlık Etütlerinin Kapsama Durumları. ..	17
Tablo 5 Eserlerle Etütlerin Hız (Tempo) durumları.....	18
Tablo 6 Hazırlık Etüdünün Tartım Kalıpları ile Kırdan Oyun'un Tartım Kalıplarının Tekrar Etme Sayıları.....	19
Tablo 7 Kırdan Oyun ve I. Hazırlık Etüdünün Benzeşik Parmaklandırmalarına İlişkin Örnek Ölçüler.	22
Tablo 8 Eserler ve Hazırlık Etütlerinde Kullanılan Akor Kalıplarına İlişkin Örnek Ölçüler.....	23
Tablo 9 Çalma Tekniklerine İlişkin Örnekler ve Etütlerin Eserlerin Çalma Tekniklerini kapsama durumları.	24
Tablo 10 Staccato ve Non legato Çalma Tekniklerine İlişkin Örnek Ölçüler.	25
Tablo 11 Çift ses ve Akor Çalma Tekniğine İlişkin Örnek Ölçüler.	25
Tablo 12 Eserlerin Nüanslarını Hazırlık Etütlerinin Kapsam Durumları.	26
Tablo 13 Eserlerin ses alanını hazırlık etütlerinin kapsama durumları.....	27
Tablo 14 Performans Değerlendirme Ölçeği.	28
Tablo 15 Deşifre Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.	31
Tablo 16 Deşifre Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.	31
Tablo 17 Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	32
Tablo 18 Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	32
Tablo 19 Notaları/sesleri Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	

Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	33
Tablo 20 Notaları/sesleri Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	33
Tablo 21 Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	34
Tablo 22 Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	34
Tablo 23 Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	35
Tablo 24 Belirtilen hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	35
Tablo 25 Sabit bir Tempoda Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	36
Tablo 26 Sabit Bir Tempoda Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	36
Tablo 27 Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	37
Tablo 28 Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	37
Tablo 29 İki el Uyumunu/ Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	38
Tablo 30 İki el Uyumunu (Koordinasyonunu) Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	38
Tablo 31 Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	39
Tablo 32 Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	39
Tablo 33 Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	40
Tablo 34 Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	40
Tablo 35 Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından	

Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri	41
Tablo 36 Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından	
Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	41
Tablo 37 Çalışma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve	
Standart Sapma Değerleri.	42
Tablo 38 Çalışma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U	
Testi Sonuçları.	43
Tablo 39 Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	43
Tablo 40 Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	44
Tablo 41 Notaları/sesleri Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	45
Tablo 42 Notaları/sesleri Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	45
Tablo 43 Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	46
Tablo 44 Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	46
Tablo 45 Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara	
İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	47
Tablo 46 Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara	
İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	47
Tablo 47 Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara	
İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	48
Tablo 48 Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara	
İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	48
Tablo 49 Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	49
Tablo 50 Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin	
Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	49

Tablo 51 İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.	50
Tablo 52 İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	50
Tablo 53 Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	51
Tablo 54 Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	51
Tablo 55 Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	52
Tablo 56 Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	52
Tablo 57 Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	53
Tablo 58 Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	53
Tablo 59 Çalma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.	54
Tablo 60 Çalma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	54
Tablo 61 Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	55
Tablo 62 Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	55
Tablo 63 Notaları/sesleri Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	56
Tablo 64 Notaları/sesleri Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	56
Tablo 65 Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	57
Tablo 66 Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.	57

Tablo 67 Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	58
Tablo 68 Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	58
Tablo 69 Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	59
Tablo 70 Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U testi sonuçları.....	59
Tablo 71 Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	60
Tablo 72 Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	60
Tablo 73 İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	61
Tablo 74 İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	61
Tablo 75 Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	62
Tablo 76 Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	62
Tablo 77 Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	63
Tablo 78 Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	63
Tablo 79 Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri.....	64
Tablo 80 Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	64

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Kııda Oyunun Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler.....	20
Şekil 2 I. Hazırlık Etüdünün Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler.....	20
Şekil 3 Oyun’nun Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler.....	20
Şekil 4 II. Hazırlık Etüdünün Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler	21
Şekil 5 Devinimin Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler.....	21
Şekil 6 III. Hazırlık Etüdünün Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler	21
Şekil 7 Oyun’nun Parmaklandırmalarına İlişkin Örnek Ölçüler.....	22
Şekil 8 II. Hazırlık Etüdünün Parmaklandırmalarına İlişkin Örnek Ölçüler	22
Şekil 9 Devinimin Parmaklandırmalarına İlişkin Örnek Ölçüler.....	23
Şekil 10 III. Hazırlık Etüdünün Parmaklandırmalarına İlişkin Örnek Ölçüler	23

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
TABLolar LİSTESİ	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
İÇİNDEKİLER	xii
 BÖLÜM I	 1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi	3
1.2. Alt Problemler	3
1.3. Amaç	5
1.4. Önem	6
1.5. Varsayımlar	6
1.6. Sınırlılıklar	6
1.7. Tanımlar	7
1.8. İlgili Araştırmalar	8
 BÖLÜM II	 11
YÖNTEM	11
2.1. Araştırmanın Niteliği ve Deseni	11
2.2. Çalışma Grubu	14
2.3. Veri Toplama Araçları	15
2.3.1. Birinci ve ikinci Anket Formu	15
2.3.2. Yapılandırılmış Görüşme Formu	16
2.3.3. Hazırlık Etüdünün Oluşturulma Aşamaları	16

2.3.3.1. Ölçü Anahtarı	17
2.3.3.2. Hız/Tempo.....	18
2.3.3.3. Tartım Kalıpları.....	18
2.3.3.4. Ezgisel Yapı	20
2.3.4.5. Parmaklandırmalar	21
2.3.3.6. Akor Kalıpları	23
2.3.3.7. Çalma Teknikleri.....	25
2.3.3.8. Nüanslar	26
2.3.3.9. Ses Alanı	27
2.3.4. Değerlendirme Ölçeği	27
2.4. Verilerin Toplanması	28
2.5. Verilerin Çözümlemesi	30
 BÖLÜM III	 31
BULGULAR VE YORUMLAR.....	31
3.1. Deney Grubu ile Kontrol Grubu Arasında Eserin Çözümlemeli Ön Çalma Aşamasındaki Performansları Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar	 31
3.2. Deney Grubu ile Kontrol Grubu Arasında Eserin Çalışma Aşamasındaki Performansları Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar	 42
3.3. Deney Grubu ile Kontrol Grubu Arasında Eserin Son Çalma Aşamasındaki Performansları Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar	 54
 BÖLÜM IV	 66
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	66
4.1. Sonuçlar	66
4.2. Öneriler	68
KAYNAKÇA.....	70
EKLER.....	72

BÖLÜM I

GİRİŞ

Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim dallarında piyano eğitim müziği dağarının ağırlıklı olarak Klasik Batı Müziğine ait etüt, alıştırma, dizi (gam) çalışma kitapları ile çeşitli biçim ve seviyede yazılmış eserlerden oluştuğu görülmektedir. Bu dağarda Çağdaş Türk Müziği eserlerine de yer verilmektedir ancak ayrılan yerin tanıtım düzeyinde kaldığı söylenebilir. Nitekim Sungurtekin’in (1993) *“Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerindeki Piyano Eğitiminde Çağdaş Türk Piyano Müziği Eserlerinin Yeri”* adlı yüksek lisans tez çalışmasında piyano eğitimi sürecinde Çağdaş Türk Müziği eserlerine de yer verildiği ancak bunun istenilen düzeyde/seviyede olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Müzik Eğitimi Anabilim dallarından mezun olduktan sonra, Türkiye’de görev yapacak olan müzik eğitimcilerinin piyano çalgısını Klasik Batı Müziği merkezli/ağırlıklı öğrenmeleri, Anadolu kültüründe var olan ve Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerinde kullanılan kültürel unsurlarımızın algılanması ve uygulanması açılarından bazı eksikliklere yol açabilir. Bu eksikliklere ilişkin olarak; Karahan’ın (2004) *“Türkiye’deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Piyano Öğretimi Sürecinde Yer Alan Klasik Batı Müziği Etütlerinin Öğrencileri Çağdaş Türk Müziği Eserlerini Çalmaya Hazırlama Durumu”* adlı yüksek lisans tezi kapsamında yapılan araştırmanın sonucunda, öğrencilerin 10/8, 9/8, 7/8, 5/8 gibi aksak ölçülerde yazılmış eserleri, Çağdaş Türk Müziği makam dizilerini ve akor kalıplarını çalmada sorun yaşadıkları saptanmıştır.

Bu bulgular Türkiye’de görev yapmakta olan müzik eğitimcilerinin bir bölümünün 10/8, 9/8, 7/8, 5/8 gibi aksak ölçüleri, Çağdaş Türk Müziği makam dizilerini ve akor kalıplarını yeterli düzeyde bilmedikleri ya da uygulamada yetersiz oldukları biçiminde yorumlanacak olursa durumun ciddiyeti daha açık görülebilir. Ayrıca bu bilgiler ışığında piyano öğretimi sürecinde yer alan Çağdaş Türk Müziği eserlerinin de verimli bir şekilde çalışılmadığı söylenebilir.

Öğrencilerin bu sorunlarla karşılaşmalarında, Klasik Batı Müziği etütlerinin Çağdaş Türk Müziği eserlerinin ölçü anahtarlarını, makam dizilerini ve akor kalıplarının neredeyse tamamını içermemesinin/çalıştırmamasının büyük ölçüde etkili olduğu söylenebilir (Karahan, 2004: 50-51).

Öğrencilerin Çağdaş Türk Müziği eserlerine Klasik Batı Müziğine ait etüt, alıştırma ve dizi çalışmalarıyla hazırlanmak zorunda kalmalarının da büyük ölçüde Çağdaş Türk piyano eğitim müziği dağarının kendi içerisindeki yetersizliğine bağlı olduğu görülmektedir. Daha açık bir ifadeyle, piyano eğitimcilerinin öğrencilerine Çağdaş Türk Müziği eserlerine hazırlık amacıyla verebilecekleri etüt, alıştırma ve dizi çalışmaları (kaynakları) yok denecek kadar azdır (Karahan, 2004: 5). Bu eksikliğin boyutlarının anlaşılması için mevcut duruma bakıldığında, Çağdaş Türk Müziği piyano etüt kitabı olarak yayınlanmış iki çalışmanın bulunduğu görülmektedir. Bunlardan birincisi A. Adnan SAYGUN'un "Aksak Tartılar Üstüne On Etüt" adlı kitabıdır. Ancak bu kitap konser etütlerinden oluştuğu için araştırmamızın kapsamı dışında kalmaktadır. Ayrıca bu kitap Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında seviye yüksekliğine bağlı olarak hiç kullanılmamaktadır. İkincisi ise Enver TUFAN'ın "Günlerde Makamlar" adlı yedi etütten oluşan kitabıdır. Muammer SUN'un "Türk Makam Dizileri" adlı çalışması, dizi çalışmaları için yazılmış tek kaynak kitaptır.

Müzik Eğitimi Anabilim dallarında piyano eğitim müziği dağarında 70 Çağdaş Türk Müziği eseri yer almaktadır. Eserler dışında, bir etüt kitabı ve bir de dizi kitabından oluşan Çağdaş Türk piyano eğitim müziği dağarının kaynak sayısı açısından çok yetersiz olduğu söylenebilir (Karahana 2004: 22). Bu nedenle, Çağdaş Türk piyano eğitim müziği dağarının geliştirilmesi sürecinde öncelikli ihtiyaç olarak etüt, alıştırma ve dizi çalışma kitaplarının yazılmasının gerekli olduğu görülmektedir. Söz konusu etütler, alıştırma ve dizi çalışma kitaplarının oluşturulması, hali hazırda piyano eğitimi sürecinde yer alan eserlerin daha verimli kullanılmasını sağlaması açısından çok önemlidir. Ancak ulusal ve uluslararası literatürde yapılan kaynak taraması sonucunda, etüt ya da alıştırma yazımına yönelik olarak tanımlama ya da açıklamaların olduğu yayınlanmış herhangi bir kitap ya da bilimsel çalışmaya

ulaşılamamıştır. Bu nedenle araştırmada önce bir esere hazırlık etüdü yazma yönteminin oluşturulmasının sonra oluşturulan bu yönteme dayalı olarak hazırlık etütlerinin yazılmasının daha sonra bu etütlerin öğrencilerin eserleri çalma aşamalarına etkilerinin belirlenmesinin gerekli olduğu görülmüştür.

1.1. Problem Cümlesi

Giriş bölümünde ortaya konan bilgiler ışığında, araştırmanın problem cümlesi; “Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerine hazırlık amacıyla yazılan etütlerin öğrencilerin eserleri çalma düzeylerine etkisi nedir?” olarak tespit edilmiştir. Bu temel probleme dayalı olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1.2. Alt Problemler

1.2.1 Deney grubu ile kontrol grubu arasında eserin deşifre aşamasındaki performansları açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.1.Tartımları doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.2.Ezgiyi doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.3.Akorları doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.4. Belirtilen hızda/tempoda çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.5.Sabit bir tempoda çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.6.Duraksamadan çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.7.İki el uyumunu/ koordinasyonunu sağlayabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.8.Çalma tekniklerini uygulama açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.9.Belirtilen nüansları uygulama açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.1.10.Belirtilen parmak numaralarını kullanma/uygulama açısından farklılık görülmekte midir?

1.2.2. Deney grubu ile kontrol grubu arasında eserin çalışma aşamasındaki performansları açısından anlamlı bir fark görülmekte midir?

1.2.2.1.Tartımları doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.2.Ezgiyi doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.3.Akorları doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.4.Belirtilen hızda/tempoda çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.5.Sabit bir tempoda çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.6.Duraksamadan çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.7.İki el uyumunu/ koordinasyonunu sağlayabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.8.Çalma tekniklerini uygulama açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.9.Belirtilen nüansları uygulama açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.2.10.Belirtilen parmak numaralarını kullanma/uygulama açısından farklılık görülmekte midir?

1.2.3. Deney grubu ile kontrol grubu arasında eserin çalma aşamasındaki performansları açısından anlamlı bir fark görülmekte midir?

1.2.3.1.Tartımları doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.2. Ezgiyi doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.3.Akorları doğru çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.4.Belirtilen hızda/tempoda çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.5.Sabit bir tempoda çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.6.Duraksamadan çalabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.7.İki el uyumunu/ koordinasyonunu sağlayabilme açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.8.Çalma tekniklerini uygulama açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.9.Belirtilen nüansları uygulama açısından anlamlı farklılık görülmekte midir?

1.2.3.10.Belirtilen parmak numaralarını kullanma/uygulama açısından farklılık görülmekte midir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerine hazırlayıcı etüt yazma yöntemi oluşturmak ve bu yöntemle yazılan etütlerin öğrencilerin eserleri çalma aşamalarındaki (çözümlemeli ön çalma, çalışma, son çalma) performanslarına olan etkilerini belirlemektir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Araştırma, Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerine hazırlayıcı nitelikte etüt yazma yönteminin oluşturulduğu ve belirlenen yönteme dayalı olarak yazılan etütlerin öğrencilerin deşifre, çalışma ve çalma aşamalarındaki performanslarına etkilerini tespit etmeye yönelik olarak Türkiye’de yapılan ilk çalışmadır.

Bu çalışmada oluşturulan etüt yazım yöntemi, müziği meydana getiren yapılara dayalı olduğu için herhangi bir çalgı ya da müzik türüyle sınırlı değildir. Bu nedenle konuya ilişkin yapılabilecek birçok araştırmaya da model teşkil etmesi açısından önemlidir.

1.5. Varsayımlar

- Araştırmada kullanılan veri toplama araçları geçerli ve güvenilirlerdir.
- Araştırmada seçilen yöntem, problem ve alt problemlerin araştırılmasına uygundur.
- Araştırma için seçilen yöntem araştırma için geçerli ve güvenilirlerdir.

1.6. Sınırlılıklar

- Araştırma Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalının piyano öğretimi sürecinde en çok kullanılan ve öğrencilerin en çok sorunla karşılaştıkları üç Çağdaş Türk Müziği piyano eseriyle, deney aşaması ise, belirlenen üç eserden İlhan Baran’ın Kırdı Oyun adlı eseri ve bu esere hazırlık amacıyla yazılan etütle sınırlandırılmıştır.
- Performans değerlendirmeleri araştırmada kullanılmak üzere geliştirilen değerlendirme ölçeğiyle sınırlandırılmıştır.

- Deney grubu ile kontrol grubu Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Tanımlar

Etüt: Çalgı ya da seste tekniği çalıştırmak, ilerletmek/geliştirmek amacıyla yazılmış müzik parçaları/yapıtları (Gazimihal: 86, Say: 489, Sözer: 259)

- **Çağdaş Türk Piyano Eğitim Müziği Dağarı:** Çok yönlü, geniş kapsamlı ve çeşitli müziksel davranışların kazandırılmasına yönelik olarak piyano eğitimi sürecinde kullanılan Türk Bestecilerinin eserlerinden oluşan dağar (Bulut, 2002).
- **Çözümlemeli ön çalma:** Eserin ya da etüdün notalarının çözümlediği seslendirildiği süreç.(Araştırmada öğrencilerin 1. performans kayıtlarının alındığı aşamadır)
- **Çalışma:** Eseri ya da etüdü oluşturan yapıların (tartım kalıpları, ezgi, akor kalıpları, nüanslar vb.) gereken/gerekli görülen seviyede seslendirilebilmesi için tekrar yapılan/çalışılan süreç veya aşamadır.(Araştırmada öğrencilerin 2. performans kayıtlarının alındığı aşamadır)
- **Son çalma:** Eseri ya da etüdü oluşturan yapıların (tartım kalıpları, ezgi, akor kalıpları, nüanslar vb.) gereken/gerekli görülen seviyede seslendirildiği aşamadır.(Araştırmada öğrencilerin 3. performans kayıtlarının alındığı aşamadır)

1.9. İlgili Araştırmalar

- **Sungurtekin** (1993) tarafından yapılan “Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerindeki Piyano Eğitiminde Çağdaş Türk Piyano Müziği Eserlerinin Yeri” konulu çalışmada, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerine yer verildiği ancak bunun istenilen düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- **Doğan** (1995) tarafından yapılan “*Türk Müziği Ses Sistemine Dayalı Piyano Öğretimi Üzerine Bir Araştırma*” konulu çalışmada; Türk müziği ses sistemine dayalı olarak yazılacak bir piyano metoduyla da başlangıç seviyesinde kazandırılması zorunlu olan temel nota ve müzik bilgilerinin, temel teknik becerilerin öğretilmesinin mümkün olduğu; piyano eğitimi sürecinde yer verilen yabancı kaynaklı etüt, egzersiz ve eserlerin yanı sıra, Türk ezgileri ve ritimlerinden, Türk müziğinin çok sesli yapısından yararlanılarak yazılacak olan etüt, egzersiz ve eserlerin de kullanılmasının yerinde olacağı sonuçlarına ulaşılmıştır.
- **Durak** (1997) tarafından yapılan “Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liseleri ve Müzik Eğitimi Bölümlerinde Piyano Eğitimi Başlangıç Aşaması için Oluşturulan Yaratı ve Düzenlemelerin Kullanılabilirliğinin İncelenmesi” konulu çalışmada, başlangıç aşamasında Türk Müziğine özgü 5/8’lik ve 9/8’lik ölçülerde yazılmış etütlerin deşifre aşamasında tartımsal zorluklarla karşılaştığı, bu nedenle 5/8’lik ve 9/8’lik ölçülerin daha ileriki aşamalarda kullanılmasının doğru olacağı; öğrencinin daha önceden tanıdığı Türküler düzenlenerek başlangıç aşamasında çalınabilir hale getirilirse, etüde adaptasyon, deşifre kolaylığı, doğru nüanslar uygulama ve etüde karşı ilgi bakımından birçok artıların sağlanabileceği sonuçlarına varılmıştır.
- **Sönmezöz** (1998) tarafından yapılan “*Çağdaş Türk Bestecilerinin Piyano Eserlerinin Eğitim Amaçlı Olarak Kullanılabilirliği*” konulu çalışmada;

Çağdaş Türk bestecilerinin piyano eserlerinin eğitim amaçlı olarak kullanılabilirliğini ölçmek amacıyla metodik bir sıralama denemesi yapılmış ve bu sıralama yapılırken piyano eğitiminin ilk aşamalarında kullanılabilecek çok az sayıda eser olduğu ve Türk öğrencilerinin, kendi ülkelerinin müziklerinden, çok az sayıda eser tanıyarak eğitimlerini sürdürebilecekleri görülmüş, sayısal yetersizliğe rağmen Türk bestecilerinin piyano eserlerinin büyük bir bölümünün eğitim amaçlı olarak kullanılabilir olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

- **Koyuncuoğlu** (2001) tarafından yapılan “*Piyano Çalmada Temel Tekniklerin Yerleştirilmesi Aşamasında Yararlanılabilmesi Amaç Güdülerek Hazırlanan Özgün Etüt ve Düzenlemelerin Piyano Eğitiminde Kullanılabilirliğinin İncelenmesi*” konulu çalışmada; piyano eğitiminde legato, staccato tekniklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların tamamına yakınının Batı sanat müziği bestecilerine ait olduğu, bu alanda Çağdaş Türk bestecilerine ait eserlerin temel teknik seviyesinin üstünde olduğu ya da teknik gelişimi desteklemeye yönelik yazılmadığı, müzik eğitimi veren kurumlarda piyano eğitimine başlayan öğrencilerin, temel teknik ve davranışları programa uygun olarak, kendi müziklerine ait örneklerle öğrenmelerinin ve geliştirmelerinin oldukça önemli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.
- **Karahan** (2004) tarafından yapılan “*Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Piyano Öğretimi Sürecinde Kullanılan Klasik Batı Müziği Piyano Etütlerinin Öğrencileri Çağdaş Türk Müziği Piyano Eserlerini Çalmaya Hazırlama Durumu*” konulu çalışmada; piyano öğretimi sürecinde 200 Klasik Batı Müziği piyano etüdüne karşın 70 Çağdaş Türk Müziği eserine yer verildiği, 200 etüdün eserlerde kullanılan basit ölçüleri, majör tonları, temel teknikleri, süsleme türlerini, teknik öğeleri kapsadığı, buna karşın; aksak ölçüleri, karma ölçüleri, akorları, makamları ve geçkili makamları kapsamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca makamsal gam çalışmalarının neredeyse hiç yaptırılmadığı, aksak ölçülü etüt çalışmalarına büyük ölçüde ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara bağlı olarak piyano

öğrencilerinin; aksak ölçülü eserlerin tartımlarını çalmada, ölçü saymada, akor kalıplarını basmada ve Çağdaş Türk Müziği makamlarını çalmada sorun yaşadıkları bulgularına ulaşılmıştır. Bu bulgular ışığında öğrencilerin Klasik Batı Müziği etütleri ile Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerine belirtilen açılardan yeterli düzeyde hazırlanamadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan araştırmaların sonuçlarına bakıldığında Çağdaş Türk müziği piyano eserlerinin çalışılması sürecinde önemli sorunlarla karşılaşıldığı söylenebilir. Bu sorunların tespitine ve çözümüne yönelik olarak yapılan çalışmaların hiç birinde esere etüt yazma yönteminin oluşturulduğu ve bu yönüme dayalı olarak yazılan etütlerin öğrencilerin eserleri çalma aşamalarına etkilerinin belirlendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırmayla yakından ilgili bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Verilen bilgiler ışığında araştırmanın konuya ilişkin olarak Türkiye’de yapılan ilk çalışma olduğu söylenebilir.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli ve deseni, çalışma grubu, araştırma verilerinin toplamasında kullanılan araçlar ve araçların geliştirilmesi, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler ile oluşturulan etüt yazım yöntemi ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

2.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni

Araştırma, Çağdaş Türk Müziği piyano eserlerine yazılan hazırlık etütlerinin öğrencilerin eserleri çalma performanslarına etkilerinin belirlenmesine yöneliktir. Bu nedenle araştırmada deneysel model kullanılmıştır. Araştırmanın deneysel evresinde ise son-test model kullanılmıştır.

Araştırmada, deney eseri olarak İlhan BARAN'ın “Kırda Oyun” adlı eseri belirlenmiştir. Çalışmanın deneysel evresinden elde edilmek istenen bilgi ise “Kırda Oyun” adlı deney eserine yazılan hazırlık etüdünün, öğrencilerin eserin deşifre, çalışma ve çalma aşamalarındaki performanslarına olan etkilerini belirleyebilmektir. Bu amaç doğrultusunda piyano çalma becerileri açısından bir birine denk deney grubu ile kontrol grubunun oluşturulmasının hazırlık etüdünün etkinliğinin net ölçülebilmesi açısından gerekli olduğu görülmüştür.

Ancak “Kırda Oyun” adlı deney eserinin grupların eşitliğinin belirlenmesi aşamasında kullanılması, hazırlık etüdünün deşifre aşamasına olan etkilerinin ölçülmesine engel olması nedeniyle mümkün değildir. Bu nedenle, deney eserine (Kırda Oyun) ek olarak grupların denkliklerinin belirlenmesinde kullanmak amacıyla bir performans eserinin (Ege Şarkısı) gerekli olduğu görülmüştür. Performans eseri uzman görüşlerine dayalı olarak İlhan BARAN'ın “Ege Şarkısı” adlı eseri olarak belirlenmiştir. Performans eserinin belirlenmesinden sonra deney ve kontrol

gruplarının oluşturulması evresine geçilmiştir. Bu evreye ilişkin desen Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Grupların performansa dayalı oluşturulması evresinin deseni

Eserin verilmesi	Performans kayıtları	Değerlendirme	Grupların oluşturulması	n
25 öğrenciye Ege Şarkısı adlı eserin verilmesi	60 dakikalık çalışmadan sonra öğrencilerin Performanslarının kamerayla kaydedilmesi	Performans kayıtlarının 3 uzman eğitimciyle değerlendirmesi	Deney grubu	9
			Kontrol grubu	9

Performans testi yapılacak olan 25 öğrenci, piyano eğitimcilerinin görüşlerine dayalı olarak belirlenmiş, daha sonra öğrencilere performans eserini çalışmaları için 60 dakika süre verilmiş ve süre sonunda performansları kamerayla kaydedilmiştir. Performans kayıtları üç uzman eğitimciyle izlenerek değerlendirilmiştir. Değerlendirme uzman görüşlerine, aritmetik ortalamaya, standart sapmaya ve $p < 0.05$ anlamlılık düzeyine dayalı olarak yapılmış, birbirine denk olan ve 9’ar öğrenciden oluşan deney grubu ile kontrol grubu oluşturulmuştur.

Piyano çalma becerileri açısından birbirine denk deney grubu ile kontrol grubunun oluşturulmasından sonra deneysel evreye geçilmiştir. Deneysel model olarak da Kontrollü Son-Test Model kullanılmıştır.

Kontrollü Son-test model de deney grubunun karşılaştırılmasına yönelik olarak bir de kontrol grubu alınır. Deney grubu işleme tabi tutulur; deney bittikten sonra da test edilir (T_1) Aynı test olabildiğince benzer bir gruba da aynı zamanda uygulanır. Sonuçta, bu iki grup ölçümler arasındaki farkın deney değişkeninden yani, işlem den gelebileceği yargısına varılır (Kaptan; 1998 :84).

$$\frac{G1 \quad D \quad T1}{G2 \quad \quad T2}$$

Tablo 2’de araştırmanın deneysel deseni verilmiştir.

Tablo 2. Deneysel Desen

Gruplar	İşlem	Test 1	Test 2	Test 3	Değerlendirme
		Deşifre aşaması	Çalışma aşaması	Çalma aşaması	
Deney grubu	3 gün süreyle hazırlık etüdünün çalışması	1. gün deşifre aşamasının performansının kamerayla kaydedilmesi	3. gün çalışma aşamasının performansının kamerayla kaydedilmesi	5. gün çalma aşamasının performansının kamerayla kaydedilmesi	
Kontrol grubu	Yok				

Öncelikle deney grubu öğrencileriyle üç gün süreyle her gün 20 dakika hazırlık etüdü çalışılmıştır (işlem). Daha sonra “Kırda Oyun” adlı eser deney grubu ile kontrol grubu öğrencilere verilmiş, öğrencilerin performansları kamerayla kaydedilmiştir. Performansların kaydedilmesi ve öğrencilerle yapılan derslerin ayrıntıları aşağıda maddeler halinde verilerek açıklanmıştır.

- Deney grubu ile kontrol grubu öğrencilerine “Kırda Oyun” adlı eseri deşifre etmeleri için 50 dakika süre verilmiş ve bu süre sonunda *deşifre aşamasındaki performansları* kamerayla kaydedilmiştir.
- Deneysel çalışmanın ikinci gününde deney ve kontrol grubu öğrencileriyle 20 dakika ders yapılmıştır.
- Deneysel çalışmanın üçüncü gününde deney ve kontrol grubu öğrencileriyle 20 dakika ders yapılmış ve öğrencilerin *çalışma aşamasındaki performansları* kamerayla kaydedilmiştir.
- Deneysel aşamanın dördüncü gününde deney ve kontrol grubu öğrencileriyle 20 dakika ders yapılmıştır.
- Çalışmanın beşinci gününde deney ve kontrol grubu öğrencileriyle 20 dakika ders yapılmış ve öğrencilerin *çalma aşamasındaki performansları* kamerayla kaydedilmiştir.

Beş günlük deneysel çalışma sürecinde 20 dakika olarak yapılan derslerde deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri aynı piyano eğitimcisiyle ders yapmışlardır. Derslerde yapılan uygulamalar deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri için hiçbir fark içermemektedir. Derslerin uygulamaları aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

- İlk önce deney grubu ile kontrol grubu öğrencilerine “Kırda Oyun” adlı eser dört defa çalınmıştır.
- Öğrenciler derslerde eseri çalarken yaptıkları hatalarla ilgili olarak bir defa uyarılmışlardır. Deney ve kontrol grubu öğrencileri yapılan uyarıya rağmen düzeltmediği hatalarıyla ilgili olarak bir daha uyarılmamıştır. Bu uygulama ise; öğrencilerin performanslarına öğretmenin değil hazırlık etüdünün etkilerini ölçebilmek amacıyla yapılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırma 2007-2008 eğitim öğretim yılının ikinci yarısında ve Ankara ili sınırları içerisinde yer alan Gazi Üniversitesi Gazi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Anabilim Dalının 18 öğrencisiyle deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur.

Çalışma, araştırmacının Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında görev yapıyor olmasına bağlı olarak, deneysel evrenin/aşamanın yakından takip edilip sürdürülebilmesi, araştırmanın yapıldığı kurumun öğrencilerinin sayı ve nitelik (piyano çalma becerisi) açılarından yeterli olmaları, kurumun fiziksel imkanlarının araştırma için uygun olması gibi nedenlere bağlı olarak Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında yapılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının (çalışma grubunun) denklik durumları Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Deney Grubu ile Kontrol Grubunun Denklik Durumları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P	SS
Deney	9	9,11	82,00	37,000	,756	3,68
Kontrol	9	9,89	89,00			4,09

Tablo 3. incelendiğinde deney ile kontrol grupları arasında denklik testi sonucunda oluşan p değerinin, $p < .05$ düzeyine göre anlamlı olmadığı görülmektedir. Sıra ortalaması dağılımına bakıldığında da grupların 9,11 ve 9,89’luk düzeyde eşit

bir görüntü ortaya koyduğu anlaşılmaktadır. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, kontrol grubunun deney grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir. Bu sonuçlara göre denklik testinde her iki grup arasında, piyano çalma becerisi açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Sonuç olarak deney grubu ile kontrol grubu piyano çalma becerisi açısından denktir.

2.3. Veri toplama araçları ve geliştirilmeleri

Bu araştırmada altı tane veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar;

- En sık kullanılan ve en çok sorun yaşanan eserlerin belirlenmesine yönelik olarak hazırlanan birinci ve ikinci anket uygulaması,
- Etütlerin yazılmasına yönelik yöntem oluşturulması,
- Belirlenen yöntemle yazılan etütler,
- Piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda ölçek geliştirmeye yönelik olarak yapılandırılmış görüşme formu,
- Son olarak deney grubu ile kontrol grubunun oluşturulması ve değerlendirilmesi aşamalarında kullanılan değerlendirme ölçeğidir.

Araştırmanın alt problemlerinin çözümünde, deney grubu ile kontrol grubunun performanslarının ölçümüne yönelik olarak oluşturulan değerlendirme ölçeği kullanılmıştır.

2.3.1. Birinci ve ikinci anket formu

Birinci anket uygulaması (ek-1) etüt yazılacak olan eserlerin belirlenmesine yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu ankette Karahan'ın (2004) yüksek lisans tez çalışmasında Türkiye'deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında piyano eğitimi sürecinde yer verildiğini belirlediği 70 Çağdaş Türk müziği eseri içerisinde Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı piyano eğitimcilerinin en çok kullandıkları eserler belirlenmiştir. İkinci anket uygulaması ile (ek-2) birinci anket uygulamasında belirlenen eserler içerisinde öğrencilerin piyano eğitimi sürecinde en çok sorun yaşadıkları eserler belirlenmiştir.

2.3.2. Yapılandırılmış görüşme formu

Yapılandırılmış görüşme formu üç sorudan oluşmaktadır (ek-3). Birinci soru deney grubu ile kontrol grubunun performans dayalı olarak oluşturulması aşamasında kullanılacak olan performans eserinin seçilmesine yöneliktir. İkinci soru bu eserin değerlendirilmesinde kullanılacak olan değerlendirme ölçeğinin oluşturulmasına yöneliktir. Üçüncü soru ise, deney grubu ile kontrol grubunu oluşturacak öğrencilerin belirlenmesine yöneliktir.

2.3.3. Hazırlık etüdü yazma yöntemi ve yönteme ilişkin ilkeler

Bir müzik eserinin, etüdünün ya da alıştırmasının ölçü, tartım, ezgi (alıştırmalarda hariç), armoni/akor, nüanslar ve ses alanı gibi temel yapılardan oluştuğu görülmektedir. Hazırlık etüdü yazma yöntemi ise temelde müziği oluşturan bu yapıların üstüne kurulmuştur. Hazırlık etüt yazma yöntemini oluşturan yapılar aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

- Ölçü anahtarı
- Hız/Tempo
- Tartım kalıpları
- Ezgisel yapı
- Parmaklandırma
- Akor kalıpları
- Çalma teknikleri
- Nüanslar
- Ses alanı

Bu yapıların belirlenmesinden sonra hazırlık etütlerinin oluşturulma ilkeleri belirlenmiştir. Hazırlık etütlerinin oluşturulma ilkeleri aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

- Eserin ölçü anahtarları ile etüdün ölçü anahtarları aynı olmalıdır.

- Hazırlık etüdünün hızı/temposu eserin hızından (Temposundan) yavaş olmalıdır.
- Eserin tartım kalıplarını oluşturan nota süre değerleri ile etüdün tartım kalıpları büyük ölçüde oluşturulmalıdır.
- Eserlerin ezgisel yapısıyla etütlerin ezgisel yapısı benzememelidir. Ancak eserlerin makam ya da tonunu hazırlık etütleri büyük ölçüde kapsamalıdır.
- Eserde kullanılan parmaklandırmalara etütte de yer verilmelidir.
- Eserde kullanılan akor kalıplarına etütte de yer verilmelidir.
- Eserde kullanılan çalma tekniklerini hazırlık etüdü büyük ölçüde kapsamalıdır.
- Eserde kullanılan nüansları hazırlık etüdü büyük ölçüde kapsamalıdır.
- Eserin ses alanını hazırlık etüdü büyük ölçüde kapsamalıdır.

Hazırlık etütleri piyano eserlerini oluşturan yapıları büyük ölçüde kapsayacak biçimde yazılmıştır. Daha açık bir ifadeyle, hazırlık etütleri, eserleri oluşturan yapıların sadeleştirilmiş ve sadeleştirilmemiş biçimlerinden oluşturulmuştur. Hazırlık etüdü yazma yönteminin oluşturulması aşamaları ve ilkelerine ilişkin yapılan uygulama, açıklama ve örnekler aşağıda verilmiştir.

2.3.3.1. Ölçü anahtarı

Ölçü anahtarları tartımsal yapıların temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle hazırlık etütlerinin ölçü anahtarları eserlerin ölçü anahtarlarını kapsamaktadır. Uygulamaya ilişkin örnekler Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Eserlerin Ölçü Anahtarlarını Hazırlık Etütlerinin Kapsama Durumları

Eser ve etütler	Kullanılan ölçü anahtarları
Kırda Oyun	9/8, 11/8
1. Hazırlık etüdü	9/8, 11/8
Oyun	7/8,5/8,4/8,3/8
2. Hazırlık etüdü	7/8,5/8,4/8
Devinim	2/4,3/4
3. Hazırlık etüdü	2/4,3/4

2.3.3.2. Hız/Tempo

Hazırlık etütlerinin hızları/tempoları eserlerin hızlarında/tempolarından yavaştır. Uygulamaya ilişkin örnekler Tablo 5’de verilmiştir. Bu uygulama hıza bağlı olarak öğrencilerin karşılaşacakları zorluklara hazırlık etüdüyle çalışmalarını sağlamaktır.

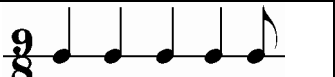
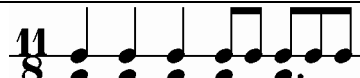
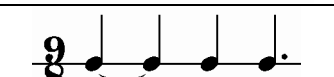
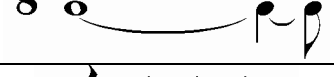
Tablo 5. Eserlerle Etütlerin Hız (Tempo) durumları

Eserler ve etütler	Hız/tempo
Kırda Oyun	200
I. Hazırlık etüdü	170
Oyun	Allegro vivace (180)
II. Hazırlık etüdü	140
Devinim	120
III. Hazırlık etüdü	100

2.3.3.3. Tartım kalıpları

Eserlerin tartım kalıpları hangi süre değerli notalardan ve sus’lardan (onaltılık , sekizlik , dörtlük , noktalı dörtlük vb.) oluşuyorsa hazırlık etütlerinin tartım kalıpları büyük ölçüde aynı süre değerli notalardan ve sus’lardan oluşturulmuştur. Bu uygulama eserlerle hazırlık etütlerinin tartım kalıplarının büyük ölçüde benzeşik oluşmasının sağlanması amacıyla yapılmıştır. Bu uygulamanın genel amacı ise, öğrencilerin eserde karşılaşacağı tartım kalıplarını hazırlık etüdüyle çalışmasını ve öğrenmesini sağlamaktır. Uygulamaya ilişkin örnek tartım kalıpları Tablo 6’da verilmiştir.

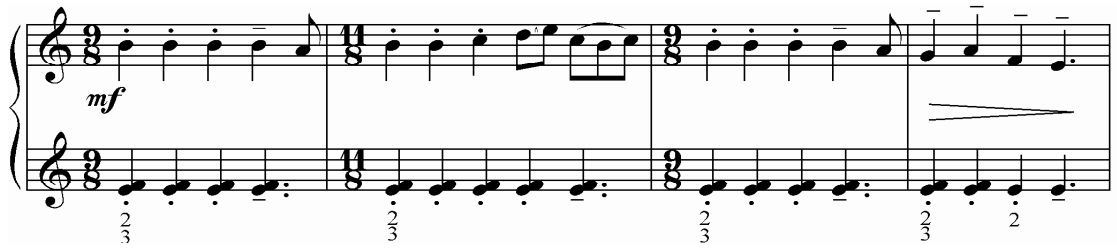
Tablo 6. Hazırlık Etüdünün Tartım Kalıpları ile Kırdan Oyun'un Tartım Kalıpları Tekrar Etme Sayıları

I. Hazırlık etüdü	Sağ el f	Sol el f	Kırdan Oyun	Sağ el f	Sol el f
	6	21		4	10
	3	2		2	2
	6	-		2	2
	7	-		8	4
	2	-		1	-
	7	3		1	1
	3	-		2	2
	-	2		2	-
	6	5		1	1
	9	-		1	-
	6	-		1	1
	3	-			
	14	-			

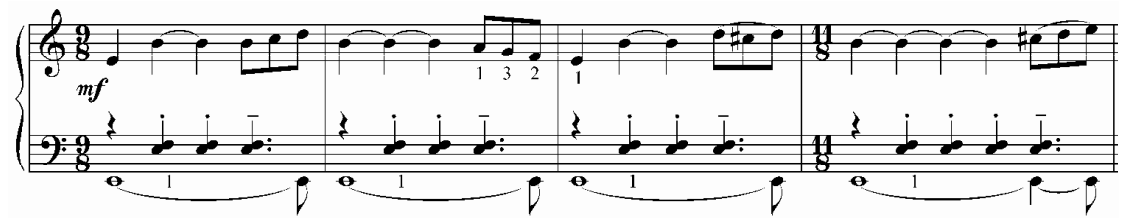
2.3.3.4. Ezgisel yapı

Hazırlık etüdünün ezgisel yapısıyla eserin ezgisel yapısı olabildiğince farklı oluşturulmuştur. Bunun nedeni ise, öğrencinin etütte öğrendiği ezgiyle eserin ezgisini karıştırmasını önlemektir. Ancak, eserlerle etütlerin ezgisel yapısının benzememesine karşın, eserlerin makam dizilerini hazırlayıcı etütler büyük ölçüde kapsamaktadır. Bunun amacı ise, öğrencilerin eserde karşılaşacakları makam dizisini/dizilerini hazırlayıcı etütle çalışarak öğrenmeleri sağlamaktır. Uygulamaya ilişkin örnek ölçüler şekil 3, 4, 5, 6, 7 ve 8’de verilmiştir.

Şekil 1. Kırdan Oyunun Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler

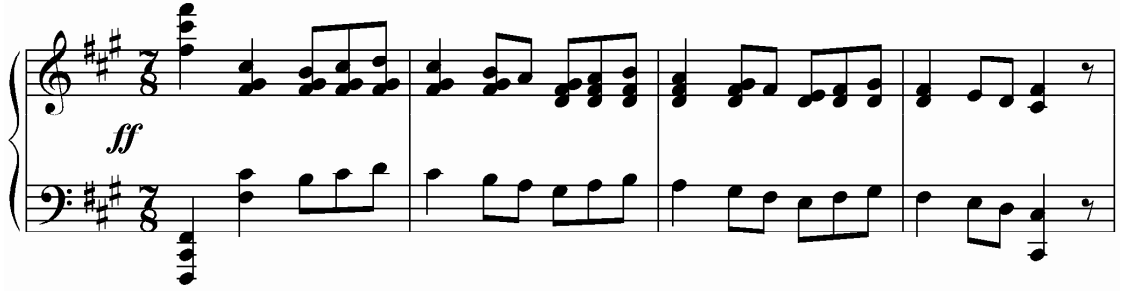
Şekil 2. I. Hazırlık Etüdünün Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler

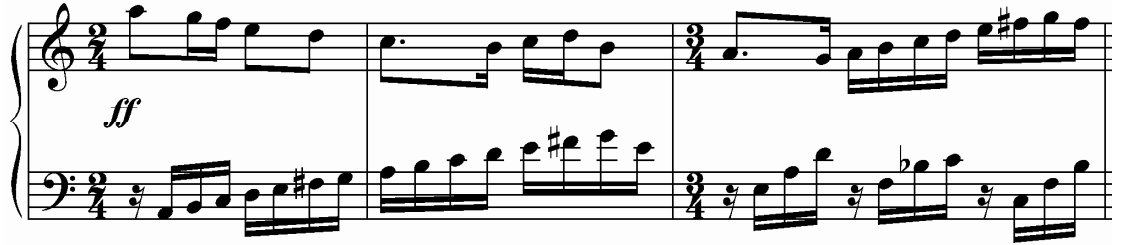
Şekil 3. Oyun'nun Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler

Şekil 4. II. Hazırlık Etüdünün Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler

Şekil 5. Devinimin Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler

Şekil 6. III. Hazırlık Etüdünün Ezgisine ilişkin Örnek Ölçüler

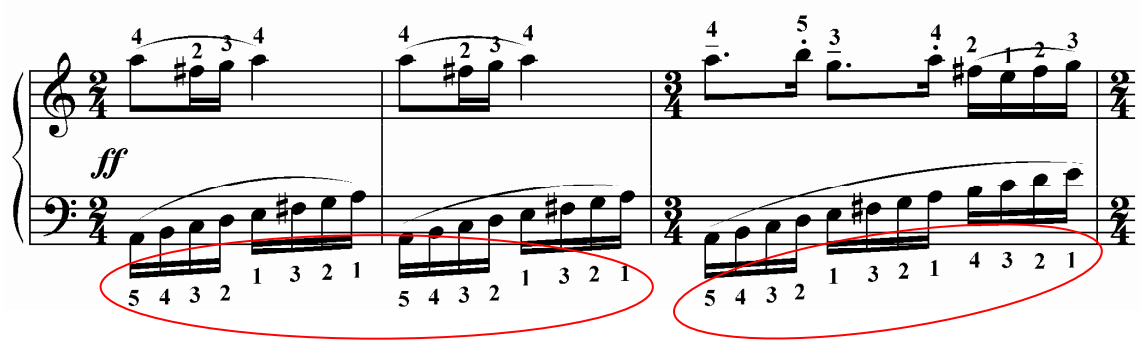
2.3.3.4. Parmaklandırmalar

Eserde özellikle dizilerde, paralel seslerde (üçlü, dördü, altılı vb.), akorlarda kullanılan parmak numaralarına ve parmak geçkilerine hazırlayıcı etütte de mümkün olduğunca yer verilmiştir. Bunun amacı ise, öğrencinin eseri çalarken kullanacağı parmakları ve parmak geçkilerini hazırlık etüdüyle çalışmasını sağlamaktır. Uygulamaya ilişkin örnek ölçüler Tablo 7, şekil 9, 10, 11 ve 12 verilmiştir.

Şekil 9. Devinimin Parmaklandırmalarına İlişkin Örnek Ölçüler

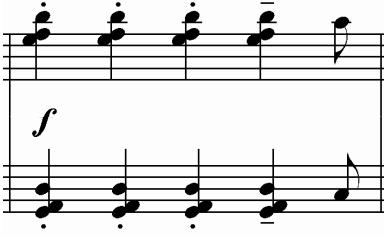
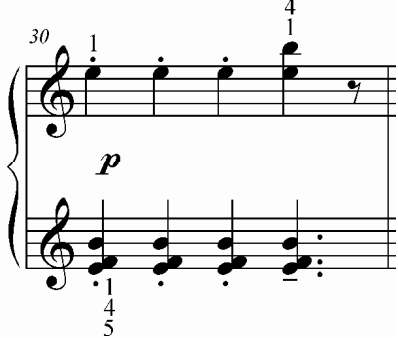
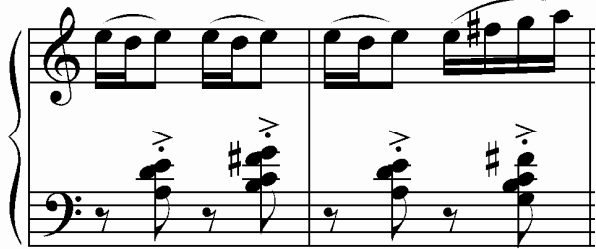
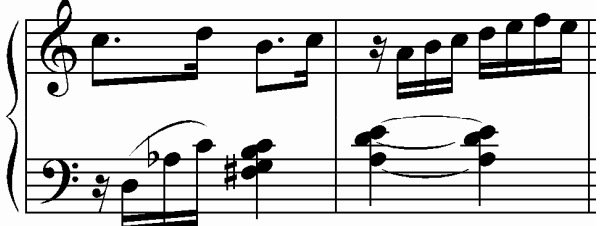
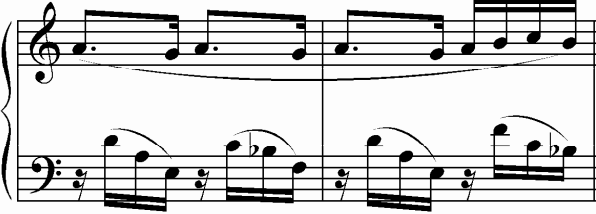
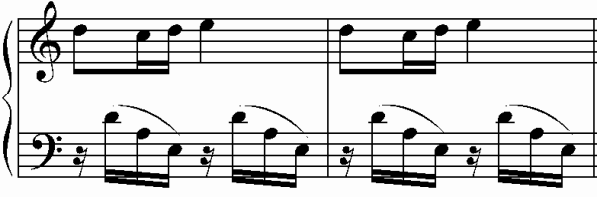
Şekil 10. III. Hazırlık Etüdünün Parmaklandırmalarına İlişkin Örnek Ölçüler

2.3.3.5. Akor kalıpları

Hazırlayıcı etütlerin akor kalıpları eserlerin akor kalıplarını büyük ölçüde kapsayacak biçimde oluşturulmuştur. Bu uygulamayla öğrencilerin eserlerde karşılaşacakları akor kalıplarını hazırlık etütleriyle çalışmalarını sağlamak amaçlanmıştır. Uygulamaya ilişkin örnek ölçüler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Eserler ve Hazırlık Etütlerinde Kullanılan Akor Kalıplarına İlişkin Örnek Ölçüler

Kırda Oyun	I. Hazırlık Etüdü
	
Oyun	II. Hazırlık Etüdü
	
Devinim	III. Hazırlık Etüdü
	
	

2.3.3.6. Çalma teknikleri

Hazırlık etütleri eserin çalma tekniklerini büyük ölçüde kapsayacak biçimde oluşturulmuştur. Etütlerin eserlerin çalma tekniklerini kapsama durumları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Çalma Tekniklerine İlişkin Örnekler ve Etütlerin Eserlerin Çalma Tekniklerini kapsama durumları

Eserler ve etütler	Çalma teknikleri ve kapsama durumları					
Kırda Oyun	legato	non legato	staccato	Arpej	paralel ses	gam
1.Hazırlık etüdü	legato	non legato	staccato	Arpej	paralel ses	gam
Oyun	legato	non legato	staccato	Arpej	paralel ses	-
2.Hazırlık etüdü	legato	non legato	staccato	Arpej	paralel ses	-
Devinim	legato	non legato	staccato	Arpej	-	gam
3. Hazırlık etüdü	legato	non legato	staccato	Arpej	-	gam

Eserlerin çalma teknikleri ile hazırlık etütlerinin çalma teknikleri olabildiğince benzeşik oluşturulmuştur. Ancak, bir eserin ölçü ya da pasajında zorluğun nedeni çalma tekniklerine bağlı ise, zorluğa sebep olan tekniğin yerine başka bir teknik kullanılmıştır. Bu iki farklı uygulamanın amacı, öğrencilerin hazırlık etüdüyle hem eserin çalma tekniklerini olduğu gibi, hem de kolaylaştırılmış biçimleriyle çalışmalarını sağlamaktır. Bu uygulamalara ilişkin örnek ölçüler aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 10. Staccato ve Non legato Çalma Tekniklerine İlişkin Örnek Ölçüler

Kırda Oyun	I. Hazırlık Etüdü
	

Tablo 10’da İlhan Baran’ın “Kırda Oyun” adlı eserinden alınan örnek ölçülere bakıldığında, dizi çalımında staccato tekniğinin kullanılmasına bağlı olarak

bu ölçülerin çalınmasının güçleştiği görülmektedir. Hazırlık etüdünde ise bu ölçülerin kolaylaştırılması amacıyla zirgüleli hicaz makam dizisi non legato tekniği ile yazılmıştır.

Tablo 11. Çift Ses/Paralel Ses ve Akor Çalma Tekniğine İlişkin Örnek Ölçüler

Kırda Oyun	I. Hazırlık Etüdü

Tablo 11’de Kırda Oyun adlı eserde sağ ve sol elde aynı anda çift ses ve akor basılırken ezgininde çalındığı görülmektedir. Hazırlık etüdünde ise sağ elde çifses ve akorla birlikte ezgi çalınırken sol elde sadece akor basılmıştır.

2.3.2.7. Nüanslar

Hazırlık etüdünün nüansları, eserin nüanslarını büyük ölçüde kapsayacak biçimde oluşturulmuştur. Bu uygulamadaki amaç, öğrencilerin hazırlık etüdüyle esere nüansları uygulama açısından da hazırlanmalarını sağlamaktır. Eserlerde kullanılan nüanslar ile etütlerde kullanılan nüanslar Tablo 12’de verilmiştir.

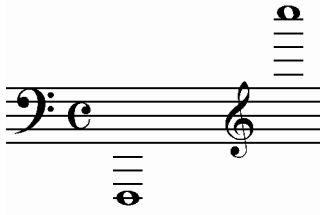
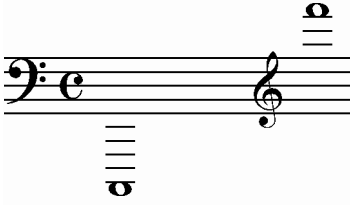
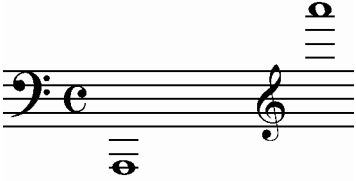
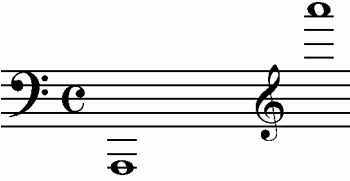
Tablo 12. Eserlerin Nüanslarını Hazırlık Etütlerinin Kapsam Durumları

Eserler ve etütler	Nüanslar					
	<i>p</i>	<i>mf</i>	<i>f</i>	-	<i>cres.</i>	<i>deces.</i>
Kırda Oyun	<i>p</i>	<i>mf</i>	<i>f</i>	-	<i>cres.</i>	<i>deces.</i>
I. Hazırlık etüdü	<i>p</i>	<i>mf</i>	<i>f</i>	<i>ff</i>	<i>cres.</i>	-
Oyun	<i>p</i>	<i>PP</i>	<i>mf</i>	<i>ff</i>	<i>cres.</i>	-
II. Hazırlık etüdü	<i>p</i>	-	<i>mf</i>	<i>ff</i>	<i>cres.</i>	<i>deces.</i>
Devinim	<i>ff</i>	-	-	-	-	-
III. Hazırlık etüdü	-	<i>f</i>	-	-	-	-

2.3.3.8. Ses alanı

Hazırlık etüdünün ses alanı eserin ses alanını büyük ölçüde kapsayacak biçimde oluşturulmuştur. Bu uygulamadaki amaç, öğrencilerin eserdeki çalma konumlarına/pozisyonlarına hazırlanmalarını sağlamaktır. Hazırlık etütlerinin eserlerin ses alanlarını kapsama durumları Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13 Eserlerin ses alanını hazırlık etütlerinin kapsama durumları

Kırda Oyun’un ses alanı	I. Hazırlık etüdünün ses alanı
	
Oyun’un ses alanı	II. Hazırlık etüdünün ses alanı
	
Devinim’in ses alanı	III. Hazırlık etüdünün ses alanı
	

2.3.4. Değerlendirme Ölçeği

Uzman görüşlerine dayalı olarak yapılandırılan performans ölçme aracı 10 kriterden oluşturulmuştur. Bu ölçek araştırmanın deneysel aşamasında yer alan eserlere ait performansları ölçmek ve yine araştırmaya ait amaçları gerçekleştirmek için geliştirilmiştir. Başka bir ifadeyle ölçek araştırmaya özgüdür. Kullanılan ölçek Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Performans Değerlendirme Ölçeği

Ölçütler	Puan
Belirtilen hızda/tempoda çalma	10
Tartımları doğru çalma	10
Ezginin seslerini doğru çalma	10
Akorları doğru çalma	10
Sabit bir tempoda çalma	10
Duraksamadan çalma	10
İki el uyumu/koordinasyonunu sağlama	10
Çalma tekniklerini uygulama	10
Belirtilen nüansları uygulama	10
Belirtilen parmaklandırmaları kullanabilme	10
Toplam	100

2.3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada verilerin toplanmasına ulusal ve uluslararası literatürün taranmasıyla başlanmıştır. Daha sonra Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalının piyano öğretimi sürecinde en çok kullanılan Çağdaş Türk Müziği eserleri belirlenmesine yönelik olarak birinci anket uygulaması yapılmıştır. Birinci anket uygulamasıyla belirlenen eserlerin içerisinde öğrencilerin en çok sorun yaşadıkları eserleri belirlenmek amacıyla ikinci anket uygulaması yapılmıştır.

Daha sonra ikinci anket uygulamasıyla belirlenen üç eserin çözümlemesi yapılmıştır. Bu çözümlemede eserlerin ezgi kalıpları, makamları, tartım kalıpları, ölçüleri, akor kalıpları, çalma teknikleri, ses alanı ve gürlük terimleri/nüansları saptanmıştır.

Daha sonra çözümlmeden elde edilen bilgilere dayalı olarak eserlere yönelik hazırlık etüt yazım ilkeleri belirlenmiştir. Bu ilkelere dayalı olarak belirlenen üç esere hazırlık etütleri yazılmıştır.

Araştırmanın deneysel aşamasında öğrencilerin değerlendirmesinde kullanılacak olan değerlendirme ölçeği 10 uzman eğitimciyle yapılan görüşmelerle oluşturulmuştur. Bu görüşmelerde yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Araştırmanın deneysel aşaması için oluşturulacak olan deney ve kontrol gruplarının performanslarının ölçülmesinde İlhan Baran'ın "Ege Şarkısı" adlı eseri kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarını oluşturacak aday öğrencilerin her birine İlhan Baran'ın "Ege Şarkısı" adlı eserini çalışmaları için 60 dakika süre verilmiş ve süre sonunda performansları kamerayla kaydedilmiştir. Daha sonra üç uzman eğitimciyle 25 öğrencinin performans kamera kayıtları değerlendirilmiştir. Veriler SPSS programına girilmiş birbirine denk ve Kırd Oyun adlı eseri çalabilecek seviyede 9'ar kişiden oluşan deney ile kontrol grubu oluşturulmuştur.

Deney grubu ile kontrol grubunun oluşturulmasından sonra İlhan Baran'ın "Kırd Oyun" adlı eserine hazırlık amacıyla yazılan etüt deney grubu öğrencilerinin her biriyle 3 gün süreyle günde 20 dakika ders yapılarak çalışılmıştır. Çalışma sürecinin bitiminden sonra deney ve kontrol gruplarına "Kırd Oyun" adlı eseri deşifre etmeleri için 50 dakika süre verilmiş ve süre sonunda grup öğrencilerinin deşifre aşaması performansları kamerayla kaydedilmiştir. 2. gün her bir öğrenciyle tek tek 20 dakika ders yapılmıştır. 3. gün öğrencilerle 20 dakika ders yapıldıktan sonra öğrencilerin çalışma aşamasındaki performansları kamerayla kaydedilmiştir. 4. gün öğrencilerle 20 dakika ders yapılmıştır. 5. gün 20 dakika ders yapıldıktan sonra öğrencilerin performansları kamerayla kaydedilmiştir.

Her bir öğrencinin deşifre, çalışma ve çalma aşamalarındaki performanslarına ait kamera kayıtları ikişer defa alınmıştır. Bu uygulama, öğrencinin eseri çalma performanslarının gerçeği yansıttığını doğrulamak amacıyla yapılmıştır. Daha açık

bir ifadeyle, öğrencinin performanslarının bir kereye mahsus olmadığına kanıtlanması amaçlanmıştır.

Daha sonra öğrencilerin performans kamera kayıtları üç uzman eğitimciyle izlenerek öğrencilerin değerlendirmeleri yapılmıştır. Değerlendirme sonuçları SPSS programı kullanılarak işlenmiş ve deney grubu ile kontrol grubu arasında oluşan farklar belirlenmiştir.

2.3.5. Verilerin Çözümlemesi

Birinci ve ikinci anket uygulamasından elde edilen verilerin çözümlemesinde frekans (f), yüzde (%) değerleri kullanılmıştır. Anketler piyano eğitimi sürecinde en çok yerverilen ve en çok sorun yaşanan eserleri belirlemeye yönelik olduğu için %50'nin altında kalan eserler değerlendirmeye alınmamıştır. Yapılandırılmış görüşme formunun değerlendirilmesinde ise betimsel çözümleme kullanılmıştır.

Araştırmada cevap aranan problem ve alt problemlere yönelik olarak toplanan veriler bilgisayar ortamına aktarılmış, istatistiksel verilerin çözümlemesinde SPSS 13.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel veriler ise n , $\bar{x}$, SS, Sıra Ortalaması ve Sıra Toplamı üzerinden değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık için ise, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Araştırmaya ilişkin verilerin çözümlemesinde karşılaştırılacak gruptaki kişi sayıları parametrik testlerin gerektirdiği sayıda olmadığı için nonparametrik test olan Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

BÖLÜM III

Bu bölümde araştırmada cevap aranan alt problemlere ilişkin bulgular ve bulgulara ilişkin yapılan yorumlar yer almaktadır.

BULGULAR VE YORUM

3.1. Deney grubu ile kontrol grubu arasında eserin çözümlemeli ön çalma aşamasında performansları açısından oluşan farklara ilişkin bulgular ve yorumlar.

Tablo 15. Çözümlemeli Ön Çalma Aşaması Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	8,51	,61
Kontrol	9	5,54	,92

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=8,51$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=5,54$ puanı arasında eseri çalma performansı açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 16. Çözümlemeli Ön Çalma Aşaması Mann-Whitney U testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	14,00	126,00	,000	,000
Kontrol	9	5,00	45,00		

Çözümlemeli ön çalma aşamasında oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre çözümlemeli ön çalma aşamasında daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla çözümlemeli ön çalışma aşamasında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrencilerin deşifre aşaması performans başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.1. Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 17. Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,48	,94
Kontrol	9	6,44	1,60

Eserin çözümlemeli ön çalışma aşamasındaki değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,48$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=6,44$ puanı arasında eserin tartımlarını doğru çalabilmede oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 18. Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,39	120,50	5,500	,002
Kontrol	9	5,61	50,50		

Eserin tartımlarını doğru çalabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=5,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre tartımları çalabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin tartımlarını doğru çalabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü, öğrencilerin eserin tartımlarını doğru çalabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.2. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 19. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	8,74	1,53
Kontrol	9	5,88	1,71

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=8,74$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=5,88$ puanı arasında eserin notalarını/seslerini doğru çalabilmede oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 20. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,89	116,00	10,000	,007
Kontrol	9	6,11	55,00		

Eserin ezgilerin seslerini doğru çalabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir[U=10,000, p<05]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin ezgilerin seslerini doğru çalmada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin ezgilerini seslerini doğru çalabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü, öğrencilerin eserin notalarını/seslerini doğru çalabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.3. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 21. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,96	,11
Kontrol	9	7,52	,66

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,96$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,52$ puanı arasında, eserin akorlarını doğru çalabilme açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 22. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	14,00	126	,000	,000
Kontrol	9	5,00	45,00		

Eserin akorlarını doğru basma/çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir[U=,000,p<05]. Sıra

ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin akorlarını doğru çalabilme açısından daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin akorlarını doğru basma/çalma açısından daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin, eserin akorlarını doğru basma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.4. Belirtilen hızda/tempoda Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 23. Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	5	1,41
Kontrol	9	1,8	,92

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=5$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=1,8$ puanı arasında eseri belirtilen hızda çalma açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, kontrol grubunun deney grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 24. Belirtilen hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,56	122,00	4,000	,001
Kontrol	9	5,44	49,00		

Eseri belirtilen hızda çalma açısında oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir[U=4,000,p<05]. Sıra

ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eseri belirtilen hızda çalma açısından daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eseri belirtilen hızda çalma açısından daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eseri çalma hızlarında kayda değer bir iyileşme/artış sağlamıştır.

3.1.5. Sabit Bir Tempoda Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 25. Sabit bir Tempoda Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,96	,11
Kontrol	9	6,66	,72

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,96$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=6,66$ puanı arasında eseri sabit bir tempoda çalabilme açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 26. Sabit Bir Tempoda Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	14,00	126,00	,000	,000
Kontrol	9	5,00	45,00		

Eseri Sabit bir tempoda çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol

grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eseri sabit bir tempoda çalabilme açısından daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eseri sabit bir tempoda çalmada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrencilerin eseri sabit bir tempoda çalma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.6. Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 27. Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,33	1,56
Kontrol	9	5,29	1,62

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,33$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=5,29$ puanı arasında eseri duraksamadan çalabilme açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 28. Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,44	121,00	5,000	,001
Kontrol	9	6,06	54,50		

Eseri duraksamadan çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol

grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=5,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre duraksamadan çalmada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla duraksamadan çalmada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin duraksamadan çalma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.7. İki el uyumunu/ koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 29. İki el uyumunu/ koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,85	,57
Kontrol	9	7,52	1,00

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,85$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,52$ puanı arasında eseri çalarken iki el uyumunu/koordinasyonunu sağlayabilmede oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 30. İki el Uyumunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,67	123,00	3,000	,001
Kontrol	9	5,33	48,00		

İki el uyumunu sağlayabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu

arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=3,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna iki el uyumunu sağlamada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla çözümlemeli ön çalma aşamasında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrenci başarısında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.8. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 31. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	8,85	1,17
Kontrol	9	5,70	1,64

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=8,85$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=5,70$ puanı arasında eserin çalma tekniklerini uygulama açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 32. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,72	123,50	2,500	,001
Kontrol	9	5,28	47,50		

Eserin çalma tekniklerini uygulama açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol

grubu arasında *anlamlı bir farklılık* olduğu görülmektedir. [$U=2,500, p<05$] Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin çalma tekniklerini uygulayabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin çalma tekniklerini uygulamada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eserin çalma tekniklerini uygulayabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.9. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 33. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	4,07	,49
Kontrol	9	2,22	,94

Eserin çözümlemeli ön çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=4,07$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=2,22$ puanı arasında eserin nüanslarını uygulama açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 34. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,50	121,50	4,500	,001
Kontrol	9	5,50	49,50		

Eserin nüanslarını uygulama açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol

grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=4,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin nüanslarını uygulamada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin nüanslarını uygulamada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.10. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 35. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	10,00	,00
Kontrol	9	6,33	,83

Eserin çözümlemeli ön çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=10,00$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=6,33$ puanı arasında eserde belirtilen parmak numaralarını uygulayabilme açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 36. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	14,00	126,00	,000	,000
Kontrol	9	5,00	45,00		

Eserde belirtilen parmak numaralarını uygulayabilme açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserde belirtilen parmakları uygulayabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserde belirtilen parmakları uygulayabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eserde belirtilen parmakları uygulayabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2. Deney Grubu ile Kontrol Grubu Arasında Eserin Çalışma Aşamasındaki Performansları Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 37. Çalışma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	8,84	,73
Kontrol	9	7,24	1,03

Eserin çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=8,84$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,24$ puanı arasında eseri çalma performansı açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 38. Çalışma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,56	122,00	4,000	,001
Kontrol	9	5,44	49,00		

Çalışma aşamasında oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir[U=4,000,p<05]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre deşifre aşamasında daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla çalışma aşamasında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrenci başarısında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2.1.Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 39. Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,22	1,37
Kontrol	9	8,18	1,37

Eserin çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,22$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=8,18$ puanı arasında eserin tartımlarını doğru çalabilmede azda olsa bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında homojen özellikler taşıma açısından fark olmadığı ileri sürülebilir.

Tablo 40. Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	11,56	104,00	22,000	,087
Kontrol	9	7,44	67,00		

Eserin tartımlarını doğru çalabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamsız bir farklılığın olduğu görülmektedir [$U=22,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin tartımlarını doğru çalabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir. Deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamsız farklılık oluşmasının neden olarak görülen etkenler aşağıda açıklanmıştır.

Deney grubunun deşifre aşamasında tartımları doğru çalabilme açısından $\bar{X}$ 9,48 puan aldığı, çalışma aşamasında ise $\bar{X}$ 9,22 puanı aldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Deney grubunun deşifre ve çalışma aşamaları arasında tartımları doğru çalabilme açısından çok az bir farkın olduğu görülmektedir. Bu küçük farkın deney grubu öğrencilerinin eseri temposuna yakın hızlarda çalmalarına bağlı olduğu düşünülmektedir.

Kontrol grubunun deşifre aşamasında tartımları doğru çalabilme açısından $\bar{X}$ 6,44 puan aldığı, çalışma aşamasında ise $\bar{x}=8,18$ puan aldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Kontrol grubunun deşifre ve çalışma aşamaları arasında önemli bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bu farkın öğrencilerin eseri çalışarak tartım kalıplarını tanımalarına ve eseri yavaş bir hızda çalmalarına bağlı olduğu düşünülmektedir. Verilen bilgilere dayalı olarak deney grubunun kontrol grubuna oranla tartımları doğru çalabilme açısından azda olsa daha başarılı oldukları söylenebilir.

3.2.2. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 41. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,29	1,08
Kontrol	9	7,55	1,37

Eserin çalışma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,29$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,55$ puanı arasında eserin notalarını/seslerini doğru çalabilmede oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 42. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,56	113,00	13,000	,012
Kontrol	9	6,44	58,00		

Eserin notalarını/seslerini doğru çalabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=13,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin notalarını/seslerini doğru çalmada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin notalarını/seslerini doğru çalabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü, öğrencilerin eserin notalarını/seslerini doğru çalabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2.3. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 43. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,82	,44
Kontrol	9	8,85	1,27

Eserin çalışma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,82$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=8,85$ puanı arasında, eserin akorlarını doğru çalabilme açısından önemli bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 44. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	11,39	102,50	23,500	,087
Kontrol	9	7,61	68,50		

Eserin akorlarını doğru basma/çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=23,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin akorlarını doğru çalabilme açısından daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin akorlarını doğru basma/çalma açısından daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin, eserin akorlarını doğru basma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2.4. Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 45. Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	7,33	1,58
Kontrol	9	5,11	1,83

Eserin çalışma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=7,33$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=5,11$ puanı arasında eseri belirtilen hızda çalma açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 46. Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,39	111,50	14,500	,018
Kontrol	9	6,61	59,50		

Eseri belirtilen hızda çalma açısında oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=14,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eseri belirtilen hızda çalma açısından daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eseri belirtilen hızda çalma açısında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eseri çalma hızlarında kayda değer bir iyileşme/artış sağlamıştır.

3.2.5. Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 47. Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,77	,44
Kontrol	9	9,07	,86

Eserin çalışma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,77$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=9,07$ puanı arasında eseri sabit bir tempoda çalabilme açısından *önemli bir farklılığın* olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 48. Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	11,94	107,50	18,500	,032
Kontrol	9	7,06	63,50		

Eseri Sabit bir tempoda çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir [$U=18,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eseri sabit bir tempoda çalabilme açısında daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eseri sabit bir tempoda çalmada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrencilerin eseri sabit bir tempoda çalma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.1.2.6. Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 49. Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,88	,33
Kontrol	9	7,74	1,14

Eserin çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,88$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,74$ puanı arasında eseri duraksamadan çalabilme açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 50. Duraksamadan Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,83	124,50	1,500	,000
Kontrol	9	5,17	46,50		

Eseri duraksamadan çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=1,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre duraksamadan çalmada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla duraksamadan çalmada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin duraksamadan çalma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2.7. İki el Uyumunu (Koordinasyonunu) Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 51. İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,66	,70
Kontrol	9	8,63	1,20

Eserin çalışma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,66$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=8,63$ puanı arasında eseri çalışırken iki el uyumunu/koordinasyonunu sağlayabilmede oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 52. İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,11	109,00	17,000	,026
Kontrol	9	6,89	62,00		

İki el uyumunu sağlayabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=17,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna iki el uyumunu sağlamada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla çalışma aşamasında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrenci başarısında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2.8. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 53. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	8,63	1,54
Kontrol	9	6,63	1,29

Eserin çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=8,63$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=6,63$ puanı arasında eserin çalma tekniklerini uygulama açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, kontrol grubunun deney grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 54. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,61	113,50	12,500	,013
Kontrol	9	6,39	57,50		

Eserin çalma tekniklerini uygulama açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=12,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin çalma tekniklerini uygulayabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin çalma tekniklerini uygulamada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eserin çalma tekniklerini uygulayabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2.9. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 55. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	5,03	1,41
Kontrol	9	2,85	,88

Eserin çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=5,03$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=2,85$ puanı arasında eserin nüanslarını uygulama açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, kontrol grubunun deney grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 56. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,28	119,50	6,500	,003
Kontrol	9	5,72	51,50		

Eserin nüanslarını uygulama açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=6,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin nüanslarını uygulamada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin nüanslarını uygulamada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.2.10. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 57. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,81	,55
Kontrol	9	7,81	1,36

Eserin çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,81$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,81$ puanı arasında eserde belirtilen parmak numaralarını uygulayabilme açısından önemli bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 58. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,44	121,00	5,000	,001
Kontrol	9	5,56	50,00		

Eserde belirtilen parmak numaralarını uygulayabilme açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir[U=5,000,p<05]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserde belirtilen parmakları uygulayabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserde belirtilen parmakları uygulayabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eserde belirtilen parmakları uygulayabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3. Deney Grubu ile Kontrol Grubu Arasında Eserin Son Çalma Aşamasında Performansları Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 59. Çalma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,74	,34
Kontrol	9	7,81	,63

Eserin son çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,74$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,81$ puanı arasında eseri çalma performansı açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 60. Çalma Aşamasında Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	14,00	126,00	,000	,000
Kontrol	9	5,00	45,00		

Son çalma aşamasında oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre deşifre aşamasında daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla son çalma aşamasında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrenci başarısında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.1.Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 61. Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,96	,11
Kontrol	9	8,51	,92

Eserin son çalma aşmasındaki değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,96$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=8,51$ puanı arasında eserin tartımlarını doğru çalabilmede oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, kontrol grubunun deney grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 62. Tartımları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,94	125,00	,500	,000
Kontrol	9	5,06	45,50		

Eserin tartımlarını doğru çalabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir[U=,500,p<05]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre tartımları çalabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin tartımlarını doğru çalabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü, öğrencilerin eserin tartımlarını doğru çalabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.2. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 63. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,88	,33
Kontrol	9	7,85	1,46

Eserin son çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,88$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=7,85$ puanı arasında eserin notalarını/seslerini doğru çalabilmede oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 64. Ezgilerin Seslerini Doğru Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,28	119,00	6,500	,001
Kontrol	9	5,72	51,50		

Eserin ezgilerin seslerini doğru çalabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=6,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin notalarını/seslerini doğru çalmada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin ezgilerin seslerini doğru çalabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü, öğrencilerin eserin notalarını/seslerini doğru çalabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.3. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 65. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	10	,00
Kontrol	9	9,1	1,15

Eserin son çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=10,00$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=9,1$ puanı arasında, eserin akorlarını doğru çalabilme açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 66. Akorları Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,50	112,00	13,500	,004
Kontrol	9	6,50	58,50		

Eserin akorlarını doğru basma/çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=13,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin akorlarını doğru çalabilme açısından daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin akorlarını doğru basma/çalma açısından daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin, eserin akorlarını doğru basma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.4. Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 67. Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,59	,90
Kontrol	9	6,74	1,61

Eserin son çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,59$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=6,74$ puanı arasında eseri belirtilen hızda çalma açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 68. Belirtilen Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,56	122,00	4,000	,001
Kontrol	9	5,44	49,00		

Eseri belirtilen hızda çalma açısında oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=4,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eseri belirtilen hızda çalma açısından daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eseri belirtilen hızda çalma açısında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eseri çalma hızlarında kayda değer bir iyileşme/artış sağlamıştır.

3.3.5. Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 69. Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,92	,22
Kontrol	9	9,51	,60

Eserin son çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,92$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=9,51$ puanı arasında eseri sabit bir tempoda çalabilme açısından azda olsa bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 70. Sabit Bir Hızda (Tempoda) Çalabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U testi sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	11,17	100,50	25,500	,093
Kontrol	9	7,83	70,50		

Eseri Sabit bir tempoda çalma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamsız bir farklılığın olduğu görülmektedir [$U=25,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eseri sabit bir tempoda çalabilme açısında daha başarılı olduğu ileri sürülebilir. Deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamsız farklılık oluşmasının nedeni olarak görülen etkenler aşağıda açıklanmıştır.

Deney grubunun eseri çalma aşamasında “♩187” metronomda çaldığı, kontrol grubunun ise “♩147” metronomda çaldığı belirlenmiştir. Deney grubunun eseri çok yüksek bir tempoda çalmasına bağlı olarak sabit bir tempoda çalabilmesi, kontrol

grubuna oranla oldukça zorlaşmaktadır. Deney grubu bu zorluğa rağmen aritmetik ortalama puanlarına bakıldığında kontrol grubundan az da olsa daha başarılıdır. Bu bilgiler ışığında deney grubunun kontrol grubundan eseri sabit bir tempoda çalışma açısından daha başarılı olduğu söylenebilir.

3.3.6. Duraksamadan Çalışılma Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 71. Duraksamadan Çalışılma Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,88	,33
Kontrol	9	8,96	,84

Eserin son çalışma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,88$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=8,96$ puanı arasında eseri duraksamadan çalışılma açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 72. Duraksamadan Çalışılma Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,28	110,50	15,500	,012
Kontrol	9	6,72	60,50		

Eseri duraksamadan çalışma açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=15,500, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre duraksamadan çalışmada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla duraksamadan çalmada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin duraksamadan çalma başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.7. İki el Uyumunu (Koordinasyonunu) Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 73. İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	10	,00
Kontrol	9	8,85	1,10

Eserin son çalma aşamasında elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=10,00$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=8,85$ puanı arasında eseri çalarken iki el uyumunu/koordinasyonunu sağlayabilmede önemli bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 74. İki el Uyumunu/Koordinasyonunu Sağlayabilme Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,00	117,00	9,000	,002
Kontrol	9	6,00	54,00		

İki el uyumunu sağlayabilmede oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=9,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna iki el uyumunu sağlamada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla son çalma aşamasında daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuna verilen hazırlık etüdü öğrenci başarısında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.8. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 75. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	9,51	,88
Kontrol	9	6,96	1,56

Eserin son çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=9,51$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=6,96$ puanı arasında eserin çalma tekniklerini uygulama açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 76. Çalma Tekniklerini Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	13,11	118,00	8,000	,003
Kontrol	9	5,89	53,00		

Eserin çalma tekniklerini uygulama açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir [$U=8,000, p<05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin çalma tekniklerini uygulayabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin çalma tekniklerini uygulamada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eserin çalma tekniklerini uygulayabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.9. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 77. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	N	$\bar{x}$	SS
Deney	9	8,7	1,27
Kontrol	9	2,07	1,02

Eserin son çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=8,7$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=2,07$ puanı arasında eserin nüanslarını uygulama açısından oldukça yüksek düzeyde bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, kontrol grubunun deney grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 78. Belirtilen Nüansları Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	14,00	126,00	,000	,000
Kontrol	9	5,00	45,00		

Eserin nüanslarını uygulama açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında *anlamlı bir farklılığın* olduğu görülmektedir[U=,000,p<05]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserin nüanslarını uygulamada daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserin nüanslarını uygulamada daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

3.3.10. Belirtilen parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar Aşağıda Verilmiştir.

Tablo 79. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar	n	$\bar{x}$	SS
Deney	9	10	,00
Kontrol	9	9,55	,40

Eserin son çalma aşamasının genel değerlendirme sonuçlarına göre, deney grubunun $\bar{x}=10,00$ puanı ile kontrol grubunun $\bar{x}=9,55$ puanı arasında eserde belirtilen parmak numaralarını uygulayabilme açısından önemli bir farklılığın olduğu görülmektedir. Dağılımın standart sapma değerleri incelendiğinde, deney grubunun kontrol grubuna göre daha homojen özellikler taşıdığı ileri sürülebilir.

Tablo 80. Belirtilen Parmak Numaralarını Kullanma/Uygulama Açısından Oluşan Farklara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney	9	12,50	112,50	13,500	,004
Kontrol	9	6,50	58,50		

Eserde belirtilen parmak numaralarını uygulayabilme açısından oluşan farklara ilişkin ortalama puanların Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir[U=13,500,p<05]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubunun kontrol grubuna göre eserde belirtilen parmakları uygulayabilmede daha başarılı olduğu ileri sürülebilir.

Başka bir anlatımla deney grubu kontrol grubuna oranla eserde belirtilen parmakları uygulayabilmede daha başarılı olmuş, başarı farklılıkları da anlamlı bulunmuştur. Deney grubuyla çalışılan hazırlık etüdü öğrencilerin eserde belirtilen parmakları uygulayabilme başarılarında kayda değer bir iyileşme sağlamıştır.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulguları ve yorumlarına dayalı olarak varılan sonuçlar ve öneriler yer almaktadır. Sonuçlar alt problemlerin sırasına göre sunulmuştur.

4.1. Sonuçlar

1. Kırdı Oyun adlı eserin deşifre aşamasında, esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı oldukları görülmüştür. Deney grubu öğrencilerinin daha başarılı olmalarında hazırlık etüdünün eserin yapısal özelliklerine dayalı olarak yazılmış olmasının etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca yapısal özelliklerin her birinde de deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

Esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden;

- Tartımları doğru çalabilmede,
- Ezgilerin seslerini doğru çalabilmede,
- Akorları doğru çalabilmede,
- Belirtilen tempoda/hızda çalabilmede,
- Sabit bir tempoda/hızda çalabilmede
- Duraksamadan çalabilmede,
- İki el uyumunu/koordinasyonunu sağlayabilmede,
- Eserin çalma tekniklerini uygulayabilmede,
- Eserde belirtilen nüansları uygulamada,
- Belirtilen parmak numaralarını kullanmada, daha başarılı olduğu

sonuçlarına ulaşılmıştır.

2. Kırdan Oyun adlı eserin çalışma aşamasında, esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı oldukları görülmüştür. Deney grubu öğrencilerinin daha başarılı olmalarında hazırlık etüdünün eserin yapısal özelliklerine dayalı olarak yazılmış olmasının etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca yapısal özelliklerin biri hariç her birinde deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

Esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden;

- Ezgilerin seslerini doğru çalabilmede,
- Akorları doğru çalabilmede,
- Belirtilen tempoda/hızda çalabilmede,
- Sabit bir tempoda/hızda çalabilmede
- Duraksamadan çalabilmede,
- İki el uyumunu/koordinasyonunu sağlayabilmede,
- Eserin çalma tekniklerini uygulayabilmede,
- Eserde belirtilen nüansları uygulamada,
- Belirtilen parmak numaralarını kullanmada, daha başarılı olduğu

sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Tartımları doğru çalabilmede anlamlı farklılık görülmemiştir ancak deney grubu ile kontrol grubunun aritmetik ortama değerlerine bakıldığında deney grubu lehinde kayda değer bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. Kırdan Oyun adlı eserin çalma aşamasında, esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı oldukları görülmüştür. Deney grubu öğrencilerinin daha başarılı olmalarında hazırlık etüdünün eserin yapısal özelliklerine dayalı olarak yazılmış olmasının etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca yapısal özelliklerin biri hariç her birinde deney grubu

öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

Esere hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden;

- Tartımları doğru çalabilmede,
- Ezgilerin seslerini doğru çalabilmede,
- Akorları doğru çalabilmede,
- Belirtilen tempoda/hızda çalabilmede,
- Duraksamadan çalabilmede,
- İki el uyumunu/koordinasyonunu sağlayabilmede,
- Eserin çalma tekniklerini uygulayabilmede,
- Eserde belirtilen nüansları uygulamada,
- Belirtilen parmak numaralarını kullanmada, daha başarılı olduğu

sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Sabit bir tempoda/hızda çalabilmede anlamlı farklılık görülmemiştir ancak deney grubu ile kontrol grubunun aritmetik ortama değerlerine bakıldığında deney grubu lehinde azda olsa bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde Kırdı Oyun adlı deney eserine hazırlık etüdüyle çalışan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerinden eseri deşifre, çalışma ve çalma aşamalarının her birinde daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. Öneriler

Araştırmada bir esere yönelik olarak hazırlık etüdü yazma yöntemi oluşturulmuş ve bu yöntemeye dayalı olarak yazılan etüdün öğrencilerin eserin çalma aşamalarındaki (çözümlemeli ön çalma, çalışma, son çalma) performanslarına olan etkileri belirlenmiştir. Araştırma, aynı etüt yazma yöntemine dayalı olarak birden

fazla esere bir hazırlık etüdü yazılması ve bu hazırlık etüdünün öğrencilerin performanslarına etkilerinin belirlenmesine yönelik olarak da yapılabilir. Böylece, bir etütle daha çok eserin verimli çalışılması sağlanabilir. Yapılan çalışmaların kitaplaştırılarak genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin ve ders veren öğretmenlerin hizmetine sunulması büyük bir önem arz etmektedir.

Etütlerle alıştırmaları oluşturan yapılar neredeyse aynıdır. Alıştırmaların ölçü anahtarı, tartım kalıpları, akor kalıpları, parmaklandırmalar, çalma teknikleri ve ses alanı gibi araştırmada oluşturulan hazırlık etüdü yazma yöntemini meydana getiren yapılardan oluştuğu görülmektedir. Bu nedenle, araştırmada oluşturulan etüt yazma yönteminin alıştırma yazımında kullanılabilirliğine yönelik olarak farklı bir çalışma yapılabilir. Bu çalışmayla Çağdaş Türk piyano eğitim müziği dağarının önemli bir eksikliğinin kapatılmasına yönelik olarak ilk adım atılmış olacaktır.

KAYNAKLAR

BARAN, İlhan; **Çocuk Parçaları**, Belgi Yayıncılık, Ankara, 1984.

BARAN, İlhan; **Siya Ve Beyaz**, Devlet Konservatuarı Yayınları, no:73, Ankara, 1975.

BANGUOĞLU, Tahsin; **Türkçenin Grameri**, Türk Dil Kurumu, Ankara, 2007.

BULUT, Ferit; **Çağdaş Türk Pişano Müziğı Eserlerinin Pişano Eğitimi Açısından İncelenmesi**, Gazi Üniversitesi, Ankara 2002.

DOĞAN, Serpil; **Türk Müziğı Ses Sistemine Dayalı Pişano Öğretimi Üzerine Bir Araştırma**, Selçuk Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 1994.

DURAK, Yavuz; **Türkiye'deki Güzel Sanatlar Liseleri ve Müzik Eğitimi Bölümlelerinde Pişano Eğitimi Başlangıç Aşaması İçin Oluşturulan Yaratı ve Düzenlemelerin Kullanılabilirliğinin İncelenmesi**, Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1997.

ERKİN, Ulvi Cemal; **Duyuşlar**, Tarihsiz.

Gazimihal, Ragıp (1961), **Müzik sözlüğü**, Ankara.

KAPTAN, Saim; **Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri**, Tekişik matbaası ve Rehber Yayınevi, Ankara, Tarihsiz.

KARAHAN, Ahmet Suat; **Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Pişano Öğretimi Sürecinde Kullanılan Klasik Batı Müziğı Pişano Etütlerinin Öğrencileri Çağdaş Türk Müziğı Pişano Eserlerini Çalmaya Hazırlama Durumu**, Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2004.

KOYUNCUOĞLU, Korhan; **Pişano Çalmada Temel Tekniklerin Yerleştirilmesi Aşamasında Yaralanılabilmesi Amaç Güdölerek Hazırlanan Özgün Etüt ve**

Düzenlemelerin Piyano Eğitiminde Kullanılabilirliğinin İncelenmesi, Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2001.

SAY, Ahmet (2002), **Müzik Sözlüğü**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

SÖNMEZÖZ, Feyza; **Çağdaş Türk Bestecilerinin Piyano Eserlerinin Eğitim Amaçlı Olarak Kullanılabilirliği**, Marmara Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1998.

SÖZER, Vural (1996), **Müzik Ansiklopedik Sözlük**, Remzi Kitabevi A.Ş., İstanbul.

SUNGURTEKİN, Mete; **Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerindeki Piyano Eğitiminde Çağdaş Türk Piyano Müziği Eserlerinin Yeri**, Gazi Üniversitesi, Ankara, 1993.

EKLER

EK-1

I. Anket uygulaması

Açıklama: “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı piyano öğretimi sürecinde kullanılan Çağdaş Türk müziği eserlerine hazırlayıcı etütlerin oluşturulması ve bu etütlerin öğrencilerin eserleri çalma düzeylerine etkisi (Gazi Üniversitesi örneği)” adlı doktora tezinin anket uygulamasıdır.

Anket Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı piyano öğretimi sürecinde en çok kullanılan Çağdaş Türk Müziği eserlerini belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. Lütfen piyano derslerinizde en çok yer verdiğiniz eserleri ☒ işaretiyle belirtiniz. İlginiz ve değerli katkılarınız için çok teşekkür ederim.

Arş. Gör. Ahmet Suat Karahan

1- İlhan BARAN SİYAH VE BEYAZ

1.Devinim	☐
2.İmge	☐
3.Söyleşi	☐
4.Şaka	☐
5.Ninni	☐
6.Ezgi	☐
7.Ağıt	☐
8.Zeybek	☐
9.Oyun Havası	☐
10.Aksak	☐
11.Horon	☐

2- İlhan BARAN ÇOCUK PARÇALARI

1.Sessiz sabah	☐
2.Kırda oyun	☐
3.Ağır zeybek	☐
4.Çocuk ezgisi	☐
5.Uzun hava ve kırık hava	☐

- 6.Ege şarkısı ☐
- 7.Kedinin oyunu ☐
- 8.Ninni ☐
- 9.Bağlamacı ☐

3- Muammer SUN YURT RENKLERİ-1

- 1.Uzun Hava ☐
- 2.Kırık Hava ☐
- 3.Dinleti ☐
- 4.Köçekçemsi ☐
- 5.Ağıt ☐
- 6.Yakarı ☐
- 7.Horonymsu ☐
- 8.Gezinti ve Oyun ☐

4- Muammer SUN YURT RENKLERİ-3

- 1.Eser ☐
- 4.Eser ☐

5- Muammer SUN YURT RENKLERİ-4

- 1.Zeybek ☐
- 8.Garip ☐

6- Necdet LEVENT PİYANO İÇİN ON PARÇA

- 1.Selam ☐
- 2.Ağıt ☐
- 3.Elele ☐
- 4.Özlem ☐
- 6.Koral ☐
- 7.Söyleşi ☐
- 10.Efe ☐

7- Ulvi Cemal ERKİN **DUYUŞLAR**

- 1.Oyun ☐
- 2.Küçük çoban ☐
- 3.Dere ☐
- 4.Kağrı ☐
- 5.Oyun ☐
- 6.Marş ☐
- 8.Zeybek havası ☐

8- Ulvi Cemal ERKİN **BEŞ DAMLA**

- 1.Eser ☐
- 2.Eser ☐
- 3.Eser ☐
- 5.Eser ☐

9- A. Adnan SAYGUN **İNCİNİN KİTABI**

- 1.İncinin kitabı ☐
- 2.Afacan kedi ☐
- 3.Masal ☐
- 4.Kocaman bebek ☐
- 5.Oyun ☐
- 6.Ninni ☐
- 7.Rüya ☐

10- A. Adnan SAYGUN **ANADOLU'DAN Op.25**

- 1.Meşeli ☐
- 2.Zeybek ☐

11- Erdal TUĞCULAR **TÜRKÜNÜN RENGİ**

- 1.Hüzün ☐
- 2.Al mendili ☐
- 3.Güz ☐

4.Bar	☐
5.Su gelir	☐
6.Haydar Haydar	☐
7.Cura	☐
8.Güzelleme	☐
9.Köyüm	☐
10.Kervan	☐
11.Divan	☐

EK-2

II. Anket uygulaması

Açıklama: “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı piyano öğretimi sürecinde kullanılan Çağdaş Türk müziği eserlerine hazırlayıcı etütlerin oluşturulması ve bu etütlerin öğrencilerin eserleri çalma düzeylerine etkisi (Gazi Üniversitesi örneği)” adlı doktora tezinin anket uygulamasıdır. Gazi Üniversitesi Anabilim Dalı piyano öğretimi sürecinde en çok kullanılan Çağdaş Türk müziği eserleri araştırmamızda yapılan ilk anket uygulamasıyla belirlenmiştir.

Bu anket çalışmasının amacı, belirlenen Çağdaş Türk müziği eserlerinin içinden öğrencilerin sorun yaşadıkları eserlerin tespit edilmesidir. Lütfen öğrencilerinizin çalarken sorun yaşadıkları eserleri işaretleyiniz.

ÇOCUK PARÇALARI (İlhan BARAN)

1.Sessiz sabah	☐
2.Kırda oyun	☐
3.Ağır zeybek	☐
4.Çocuk ezgisi	☐
5.Uzun hava ve Kırık hava	☐
6.Ege şarkısı	☐
8.Ninni	☐

SİYAH VE BEYAZ (İlhan BARAN)

1.Devinim	☐
2.İmge	☐
3.Söyleşi	☐
8.Zeybek	☐
10.Aksak	☐

TÜRKÜNÜN RENGİ (Erdal TUĞCULAR)

2.Al Mendili	☐
3.Güz	☐
7.Cura	☐

DUYUŞLAR (Ulvi Cemal ERKİN)1.Oyun ☐4.Kağı ☐**İNCİNİN KİTABI** (Adnan SAYGUN)1.İnci ☐

EK-3

Yapılandırılmış Görüşme formu

Açıklama: Sizinle yapacağımız görüşmenin amacı “*Müzik Eğitimi Anabilim Dalı piyano öğretimi sürecinde kullanılan Çağdaş Türk müziği eserlerine hazırlayıcı etütlerin oluşturulması ve bu etütlerin öğrencilerin eserleri çalma düzeylerine etkisi (Gazi Üniversitesi örneği)*” adlı doktora tezine görüşleriniz doğrultusunda bilgi toplamaktır.

Sorular

1- Araştırmamızın deneysel aşamasında İlhan Baran’ın “Kırda Oyun” adlı eseri deney ve kontrol gruplarına çaldırılacak. Bu eserin düzeyine/seviyesine yakın olan yine İlhan Baran’ın “Ege Şarkısı” adlı eseri ise deney ve kontrol gruplarının performansa dayalı olarak oluşturulması aşamasında kullanmayı düşünüyoruz.

a- Sizce uygun mudur?

b- Önerebileceğiniz başka bir Çağdaş Türk müziği eseri var mı?

2- Aşağıdaki ölçeği oluşturan kriterlere ve kriterlerin puanlamasına yönelik olarak değiştirilmesini istediğiniz ya da eklemek istediğiniz bir madde ve puanlama var mı?

Kriterler	Puan
Belirtilen hızda/tempoda çalma	10
Tartımları doğru çalma	10
Notaları/sesleri doğru çalma	10
Akorları doğru çalma	10
Sabit bir tempoda çalma	10
Duraksamadan çalma	10
İki el uyumu/koordinasyonunu sağlama	10
Çalma tekniklerini uygulama	10
Belirtilen nüansları uygulama	10
Belirtilen parmakları kullanabilme	10
Toplam	100

3- İlhan Baran'ın "Kırda Oyun" adlı eserini çalabilecek düzeyde olan piyano öğrencilerinizin varsa adı, soyadı ve sınıfını söyler misiniz?

EK-4

Oyun

Ulvi Cemal ERKİN

Piano

The musical score for 'Oyun' is written for piano. It begins with a forte (*ff*) dynamic. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 7/8. The score is divided into four systems. The first system contains measures 1 and 2. The second system contains measures 3, 4, 5, and 6. The third system contains measures 7, 8, 9, and 10. The fourth system contains measures 11, 12, 13, and 14. The piece concludes with a final chord in measure 14. The score includes various musical notations such as treble and bass staves, chords, and fingerings.

[illegible]

42

Measures 42-45. The right hand features a series of chords and arpeggios, while the left hand plays a melodic line with eighth and quarter notes.

46

Measures 46-49. The right hand continues with chords, and the left hand has a more active melodic line with eighth notes and a triplet.

50

Measures 50-53. The right hand has a melodic line with a slur and fingerings 4, 1, 5. The left hand has a steady accompaniment with fingerings 2, 1, 5, 4.

54

Measures 54-57. The right hand continues the melodic line with a slur and fingerings 4, 2. The left hand has a steady accompaniment with fingerings 2, 1, 5, 4.

58

Measures 58-61. The right hand has a melodic line with a slur and fingerings 1, 3, 1. The left hand has a steady accompaniment with fingerings 2, 1, 5, 4, 3, 2, 3, 1, 3, 1, 2, 5.

62 *pp* 1 3

66 *ff*

70

75 *mf* 5 5 2⁴₁

80 5 3⁴₁

Detailed description: This page of a musical score contains five systems of piano music, measures 62 through 83. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The first system (measures 62-65) is in 7/8 time, marked *pp*, and features a triplet of eighth notes in the right hand and accented eighth notes in the left hand. The second system (measures 66-69) is in 7/8 time, marked *ff*, with a dense texture of chords and moving lines in both hands. The third system (measures 70-74) is in 4/8 time, with a complex texture of chords and moving lines. The fourth system (measures 75-79) is in 4/8 time, marked *mf*, and features a melodic line in the right hand and chords in the left hand. The fifth system (measures 80-83) is in 4/8 time, with a melodic line in the right hand and chords in the left hand. The score includes various musical notations such as notes, rests, accidentals, and dynamic markings.

84

Measures 84-87 of a piano piece in A major. The right hand features a melodic line with a 5th finger grace note in measure 84, a triplet in measure 85, and a 4-2-1 fingering in measure 87. The left hand provides a steady accompaniment with chords and single notes.

88

Measures 88-91 of the piano piece. Measures 88-90 continue the melodic and accompaniment patterns from the previous system. Measure 91 concludes the phrase with a final chord in the right hand and a sustained note in the left hand.

92

Measures 92-95 of the piano piece. Measures 92-93 are marked *ff* (fortissimo) and feature a complex texture with rapid sixteenth-note runs in the right hand and a more active bass line in the left hand. Measures 94-95 continue this intense texture.

96

Measures 96-98 of the piano piece. Measures 96-97 feature a series of chords in the right hand and a moving bass line in the left hand. Measure 98 ends with a final chord in the right hand and a sustained note in the left hand.

99

Measures 99-102 of the piano piece. Measures 99-100 feature a series of chords in the right hand and a moving bass line in the left hand. Measure 101 features a rapid sixteenth-note run in the right hand. Measure 102 concludes the piece with a final chord in the right hand and a sustained note in the left hand, marked *fff* (fortississimo).

EK-5

Oyun İçin Yazılan Hazırlık Etüdü

II. Hazırlık etüdü

Ahmet Suat Karahan

Piano

The musical score is for a piano etude in D major, 7/8 time. It consists of four systems of music. The first system starts with a forte (ff) dynamic. The second system also starts with ff. The third system starts with ff. The fourth system starts with piano (p). The score includes various musical notations such as treble and bass staves, notes, rests, and fingerings. The piece ends with a final chord in the fourth system.

17

2 1 3 2

1 3 1

mf

p

23

p

27

p

31

cres.

35

mf

39

2 1 2 1

43

3 2 3 4 1 3

p

49

f

3 3 3 3 3 3

52

3 3 3 3

54

ff

Measures 54-57: Treble and bass staves in 7/8 time, key of D major. The treble staff features a complex melody with many beamed eighth and sixteenth notes. The bass staff provides a steady accompaniment with eighth notes. A forte (*ff*) dynamic marking is present in the first measure.

58

Measures 58-61: Continuation of the musical texture from the previous system, maintaining the 7/8 time signature and D major key.

62

fff

Measures 62-65: The final system on the page. Measures 63-65 feature a crescendo leading to a fortissimo (*fff*) dynamic. The treble staff has sustained chords, while the bass staff continues with a rhythmic pattern. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 65.

EK-6

Devinim

İlhan BARAN

Piano *ff*

5 1 3 2 2 1 2 1 4

5 1 3 1 4 1 3 4 5 2 1 4 2 1

4 5 2 1 4 5 3 2 1 2

5 1 3 1 4 1 3 4 1 2 5 1 2 4 1 3 4

8 2 2 5 2 4 1

1 2 5 1 2 4

12 2 2 5 2 3 2 3 2 3 2 3

2¹₅ 2¹₅ 2¹₅ 2¹₅ 2¹₅ 2¹₅

18 *ff* 5

1 3 2 2 1 2 1 4 4 3 1 5 2 1 4 3 1

21

1 3 4 1 2 5 1 2 4 1 2 4

25

2 2 5 2 5 2 5 2 5

29 *ff*

5 2 5 2 3 2 3 2

34

37

1 3 1 4 1 1 4 1 1 3 4 1 3 4 1 3 4

5 1 3 4 1 3 4 1 3 4

1 3 1 4

EK-7

Devinim için yazılan hazırlık etüdü

III. Hazırlık etüdü

Ahmet Suat Karahan

Piano

f

4 2 3 1 5 3 1 5 3 1 5 3 4 1

4 2 3 1 5 3 1 5 3 1 5 3 4 1

8 1 2 4 2 4 1 3 1 3 5 2 1 2 5 1 2 5

12 1 2 4 3 4 2 1 3 1 4 1 3 5 1 2 3 5

16 *mf*

20

24

28 8

31 8

5 1 3 1

Detailed description: This is a piano score for a piece, spanning measures 16 to 31. The score is written for a grand piano, with a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 8/8. The piece begins at measure 16 with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The first system (measures 16-19) features a treble staff with eighth-note patterns and a bass staff with a continuous eighth-note accompaniment. The second system (measures 20-23) continues the eighth-note accompaniment in the bass and introduces more complex treble patterns. The third system (measures 24-27) shows a continuation of the eighth-note accompaniment and treble patterns. The fourth system (measures 28-31) concludes the piece with a final chord in the treble and a sustained bass line. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. The piece ends with a double bar line at measure 31.

EK-8

Deney ve Kontrol Gruplarının Performansa Dayalı Oluşturulması Evresinde
Kullanılan Performans Eseri

Ege Şarkısı

İlhan BARAN

$\text{♩} = 192$

Piano

1 5

mf

4 3

7 5 3 5

1 5 1 3 4

10 4 2 1 2

poco a poco crescendo

1 5 1 2 5

13 *ff* *poco a poco* *diminuendo*

16 *mf*

19 *p* *lunga*

The musical score consists of three systems of piano notation. The first system (measures 13-15) features a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The melody in the treble clef includes a four-measure phrase starting with a quarter note, followed by a four-measure phrase with a triplet of eighth notes, and a final measure with a quarter note. The bass clef accompaniment consists of a steady eighth-note pattern. The second system (measures 16-18) continues the melody in the treble clef with eighth-note and quarter-note patterns, while the bass clef accompaniment remains a steady eighth-note pattern. The third system (measures 19-20) shows the melody in the treble clef with a long note marked 'lunga' and a dynamic of 'p'. The bass clef accompaniment continues with eighth notes, ending with a series of sixteenth notes.